

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

16

САКАВІКА 2016 г.

СЕРАДА

№ 48 (28158)

Кошт 2100 рублёў

СТАР. 8

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Школьныя абеды: і смачныя, і даступныя

Камунальнікі пад кантролем

Хто яны, найлепшыя жонкі?

МАГЧЫМАСЦЬ ПРАЦАВАЦЬ І ЗАРАБЛЯЦЬ

Павінен мець кожны працаздольны чалавек

Работа дзяржаўных органаў павінна быць празрыстай і зразумелай для людзей. Гэтага запатрабаваў Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка на нарадзе па некаторых пытаннях сацыяльнай і бюджэтна-фінансавай сфер.

У мерапрыемстве ўдзельнічалі віцэ-прэм'ер Наталля Качанова, намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Валерый Міцкевіч, міністр працы і сацыяльнай абароны Марыяна Шчоткіна і міністр фінансаў Уладзімір Амарын, паведамляе прэс-служба Прэзідэнта.

На нарадзе размова ў тым ліку ішла аб дзейнасці Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва, аб выплаце і памеры пенсій, аб магчымасці іх павелічэння, а таксама аб выплаце дапамогі на дзяцей. Асобна разглядаліся пытанні занятасці, стварэння новых працоўных месцаў у кожным рэгіёне. Міністр працы і сацыяльнай абароны Марыяна Шчоткіна падрабязна праінфармавала пра сітуацыю з занятасцю насельніцтва ў кожнай вобласці і Мінску. У прыватнасці, яна распавяла аб магчымасцях працаўладкавання інвалідаў. Закраналіся і пытанні працаўладкавання выпускнікоў.

Акрамя таго, Прэзідэнту было далажана аб сітуацыі са свечасовай выплатай заробатнай платы, пра тое, якія ўзнікаюць складанасці і якія вырашаюцца на месцах. Кіраўнік дзяржавы пацікавіўся сітуацыяй у працоўных калектывах. Няўхільнае патрабаванне Прэзідэнта — кожны працаздольны чалавек павінен мець магчымасць працаваць. У сувязі з гэтым актуальным з'яўляецца пытанне захавання працоўных калектываў і, адпаведна, працоўных месцаў. Пры гэтым асабліва адказнае кладзецца на працадаўцаў, кожнага наймальніка, прафсаюзы за забеспячэнне работнікаў працай. Як адзначыла Марыяна Шчоткіна, на шэрагу прадпрыемстваў праводзіцца аптымізацыя, але яна павінна ажыццяўляцца ў адпаведнасці з прынятымі ў кожным калектыве праграмамі па кадрах, па бізнес-планаванні, каб кожны чалавек меў работу.

Аляксандр Лукашэнка звярнуў асаблівую ўвагу на клопат пра людзей: ні адзін чалавек не павінен быць проста адпраўлены з прадпрыемства, аб працаўладкаванні кожнага неабходна паклапаціцца.

Як паведаміла па выніках нарады Марыяна Шчоткіна, абмяркоўваліся таксама шляхі павышэння эфектыўнасці работы структур дзяржаўных органаў. Пытанне было пастаўлена так — ці патрэбны ўсе функцыі, якія сёння выконваюць дзяржорганы? Прагучала меркаванне, што неабходна перагледзець і аптымізаваць гэтыя функцыі з улікам сучасных рэалій і дзяржаўных патрабаванняў. Усе бюджэтыныя выдаткі павінны быць пралічаны. Пры гэтым Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу на неабходнасць таго, каб у пытаннях аптымізацыі ўсё было дакладна прадуманым і ўзважым, ні ў якім разе не дапусціць факты бессэнсоўнага скарачэння.

На нарадзе асабліва ўвага была ўдзелена якасці работы са зваротамі грамадзян у мясцовыя органы ўлады, міністэрстваў і ведамстваў. Прэзідэнт запатрабаваў, каб усе пытанні, якія пастаўляюць, дэталёва і аб'ектыўна разглядаліся з улікам інтарэсаў людзей, у адпаведнасці з заканадаўствам, без фармалізму і бюракратычнай цяганіны.

Кіраўнік дзяржавы асабліва пацікавіўся, як ідзе абмеркаванне прапанаваных варыянтаў па пенсійнай рэформе, якія паступаюць прапановы ад людзей і працоўных калектываў па гэтай тэме. Марыяна Шчоткіна нагадала, што з улікам маючых адбыцца пераўтварэнняў у пенсійнай сістэме плануецца стварыць не менш за 50 тысяч працоўных месцаў. Азначаныя пытанні знаходзяцца ў цэнтры ўвагі ўрада.

На нарадзе таксама ішла гаворка пра перспектывы развіцця ў краіне прадпрыемліўнасці. Аляксандр Лукашэнка запатрабаваў, каб былі створаны ўсе неабходныя ўмовы для прадпрыемліўнасці, прыватнага бізнесу. У людзей павінна быць магчымасць працаваць, зарабляць і рэалізоўваць свае магчымасці.

Акрамя таго, міністр фінансаў Уладзімір Амарын далажыў Прэзідэнту аб ходзе выканання бюджэту за мінулы перыяд 2016 года. Аляксандр Лукашэнка даручыў забяспечыць поўнае і свечасовае выкананне ўсіх сацыяльных абавязанасцей.

■ Інфармацыйная прастора

Прававая культура ў медыясферы расце

Дапамагае гэтаму новая рэдакцыя Закона «Аб сродках масавай інфармацыі»

Звароты грамадзян і арганізацый — самы галоўны крытэрыў актуальнасці прынятых рашэнняў па рэгуляванні інтэрнэт-прасторы. На гэта звярнула ўвагу Лілія АНАНІЧ, міністр інфармацыі, падчас анлайн-канферэнцыі «Медыясфера Беларусі ў новых умовах» на сайце БЕЛТА. Міністр таксама адказала на пытанні, звязаныя з маркіроўкай інфармацыйнай прадукцыі, расшырэннем агульнадаступнага пакета эфірнага лічбавага тэлевышчання.

СТАР. 2

Ураджайны сакавік

У цяплічным камбінаце «Бярэсце», адным з трох найбуйнейшых у краіне, памідоры, агуркі, салата нават узімку і ранняй вясной даюць небагі ўраджай. Агароднікі Алена ТРУБІЛА і Галіна МІХАЛЬЧУК, якія вы бачыце на гэтым здымку, падкрываюць пад шпагат вусы агуркоў, якім і ў пачатку сакавіка вельмі добра жывецца ў цяпліцы.

ФОТА БЕЛТА

ЛІЧБА ДНЯ

1-е месца

Мінск узначаліў рэйтынг самых папулярных у расіян гарадоў для паездак з дзецьмі на вясновыя школьных канікулах. У топ-10 замежных гарадоў, папулярных для паездак з дзецьмі, трапілі таксама Прага, Берлін, Лісабон, Вільнюс, Рыга, Талін, Будапешт, Хельсінкі і Баку. Паводле звестак партала Travel.ru, у Мінск браніруюць вясновыя паездкі з дзецьмі ў сярэднім на тры дні і плацяць за пражыванне 2,8 тыс. расійскіх рублёў у суткі.

НАДВОР'Е СЁННЯ

Брэст	+ 7°
Віцебск	+ 4°
Гомель	+ 6°
Гродна	+ 6°
Магілёў	+ 6°
Мінск	+ 6°

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 16.03.2016 г.

Долар ЗША	20675,00
Еўра	22919,00
Рас. руб.	292,88
Укр. грыўня	769,30

■ Круглы стол

Тысячагадовы вопыт,

або Чаму настаў час развясці стэрэатыпы вобраз беларуса як «пана сахі і касы»

Наша Беларусь — пакуль маладая дзяржава, але вопытам сваёй дзяржаўнасці мы можам падзяліцца. Полацкае і Тураўскае княствы, Вялікае Княства Літоўскае, Рэч Паспалітая, Расійская імперыя, Беларуская Савецкая Сацыялістычная Рэспубліка — усё гэта дзяржавы і дзяржаўныя ўтварэнні ляжаць у фундаменце нашай краіны. На мерапрыемстве ў рэдакцыі «Звязды» эксперты абмеркавалі, як ішло фарміраванне нашай дзяржаўнасці, калі нарадзілася беларуская нацыянальная ідэя, што сёння можна лічыць істотным дасягненнем нашага народа.

У «круглым stole» прынялі ўдзел: Вячаслаў ДАНИЛОВІЧ, дырэктар Інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук; Марат ЖЫЛІНСКІ, рэктар Акадэміі кіравання

пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь; Сяргей МУСІЕНКА, кіраўнік аналітычнага цэнтру Есоом, член Савета Аналітычнай асацыяцыі АДКБ; Аляксандр ДАНИЛАУ, член-карэспандэнт Нацыянальнай акадэміі навук Рэспублікі Беларусь, загадчык кафедры сацыялогіі факультэта філасофіі і сацыяльных навук Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта; Ігар МАРЗАЛЮК, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы; Галіна ФІЛІПОВІЧ, член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце.

СТАР. 6

■ На слыху

У АСАБЛІВА БУЙНЫМ ПАМЕРЫ

Па ўказанні бізнесмена Юрыя Чыжа ў 2012 годзе была створана лжэфірма для фінансавых махінацый, паведаміў журналістам старшыня Камітэта дзяржаўнай бяспекі Валерый ВАКУЛЬЧЫК.

Яе заснавальнікам быў грамадзянін Расіі, які ў Маскве працаваў на Юрыя Чыжа ў якасці паматага і кіроўцы, калі бізнесмен знаходзіўся ў расійскай сталіцы. Кампанія Юрыя Чыжа — «Трайпл» — перадала ёй правы на свой таварны знак.

«Фактычна штосьці з некалькіх дзён да падачы падатковай справы адначасна буйныя грашовыя сумы пераводзіліся «Трайплам» на гэту фірму пад маркэй платы за карыстанне таварным знакам. Потым гэтыя грошы абнаўляліся ў банку. На гэтай фірме быў адзіны супрацоўнік — генеральны дырэктар. Ён ішоў у банк, атрымліваў наяўныя грошы, адносіў іх у «Трайпл», перадаваў так званаму касіру, які перадаваў іх Чыжу», — цытуе БЕЛТА кіраўніка Камітэта дзяржаўнай бяспекі. «Схема знаёмая яшчэ з часоў Ільфа і Пятрова», — дадаў кіраўнік ведамства. Да таго ж устаноўлена, што такіх фірмаў было доволі шмат. Цяпер гэтым займаецца следства.

Пры гэтым Юрыя Чыж спрабаваў на аўтамабілі збегчы за межы Беларусі перад затрыманнем. «Быў задзейнічаны план «Пераход», — сказаў старшыня КДБ. «Ён накіроўваўся да дзяржаўнай

ФОТА БЕЛТА

мяжы, таму мы былі вымушаны задзейнічаць сілы падраздзялення, каб яго затрымаць і даставіць у Камітэт дзяржаўнай бяспекі», — канстатаваў Валерый Вакульчык. КДБ сапраўды заводзіў крымінальную справу ў дачыненні кіраўніцтва кампаніі «Серва-люкс», як гэта паведамілі некаторыя СМІ, пацвердзіў журналістам старшыня Камітэта дзяржаўнай бяспекі. «Фінансавага дырэктара «Серва-люкса» і ўладальніка кампаніі Югена Баскіна затрымалі ў аэрапорце перад вылетам. Але п'яганне не ў гэтым, а ў тым, што ў нас ёсць доказы», — удакладніў Валерый Вакульчык.

СТАР. 2

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

Першыя расійскія самалёты пакідаюць Сірыю

Міністр абароны РФ Сяргей Шайгу распарадзіўся пачаць перадыслакацыю на тэрыторыю Расіі асноўнай часткі групы расійскіх узброеных сіл. На фоне пачатку перамоўнага працэсу па сірыйскім канфлікце і ўвадзення рэжыму спынення агню цікавае рашэнне да падзей у арабскай рэспубліцы станаўліцца ўсё меншай. Пры гэтым эксперты схільныя лічыць, што менавіта ход перамоў у Жэневе дазволіць меркаваць аб поспеху дзеянняў Паветрана-касімічных сіл РФ у Сірыі. МА дало справядзяду аб выльце першай групы расійскіх самалётаў на тэрыторыю Расіі. «У складзе групы «лідар» — самалёт Ту-154, а таксама шматфункцыянальныя бамбардзіроўшчыкі Су-34», — удакладніў у ведамстве. У той жа час расійская авіяцыя працягне наносіць удары па тэрыторыях у Сірыі. Аб гэтым на авіябазе Хмеймім заявіў намеснік міністра абароны Мікалай Панкоў. Ён нагадаў, што перамір'е ў Сірыі не распаўсюджваецца на баевую «ісламскую дзяржаву» і «Джэбат ан-Нусры».

Еўрапейскія школьнікі сталі менш курыць і выпіваць

Распаўсюджанасць курэння сярод дзяцей школьнага ўзросту значна знізілася. Такая выснова ўтрымліваецца ў новым даследаванні Суветнай арганізацыі аховы здароўя. Доля 15-гадовых жыхароў Еўропы, якія выкурылі сваю першую цыгарэту ва ўзросце 13 гадоў аб раней, знізілася з 24% у 2009/2010 гадах да 17% у 2013/2014 гадах. Паказчык ужывання канопляў хоць бы раз у жыцці значна знізіўся ў Францыі, ад 29% хлопчыкаў у Францыі, Швейцарыі і Эстоніі да 0% дзяўчынак у Арменіі. Даследаванне таксама паказвае істотнае зніжэнне ужывання алкаголю. Доля 15-гадовых падлеткаў, якія паведамляюць аб штотыднёвым ужыванні алкаголю, з 21% паменшылася да 13%. Хлопчыкі больш схільныя рэгулярна ўжываць алкаголь, чым дзяўчынкі, але ў апошнія гады гэты гэндарны разрыў скараціўся.

ПАДПІСКА-2016

«ЗВЯЗДА» ЕДЗЕ ДА ВАС!

Зразумела, гэтым пакуль яшчэ не зусім цэльным, але тым не менш вясновымі днямі мы не магі не завітаць да сваіх чытачоў. Ні ў якім разе не гаворыць аб поспеху традыцыю правядзення «Дзён падпісчыка газеты «Звязда», якія рэгулярна ладзяцца ў розных рэгіёнах Беларусі. І зараз мы зноў рушылі ў дарогу.

Такім чынам, на гэтым тыдні традыцыйныя Дні падпісчыка пройдуць на шэрагу раённых вузлоў паштовай сувязі (РВПС). 16 сакавіка з 10 да 14 гадзін супрацоўнікі «Звязды» чакаюць сваіх чытачоў на Салігорскім РВПС, 17 сакавіка з 10 да 14 гадзін — на Жлобінскім РВПС, а з 11 да 14 гадзін у гэты ж дзень — на Рэчыцкім РВПС. Прыходзьце, будзе цікава!

■ Я зноў выбіраю «Звязду»

«ГАЗЕТА САМА СТВАРАЕ ЧЫТАЦКІ АСЯРОДАК»

Старшыня Міжнароднай асацыяцыі беларусістаў, намеснік дырэктара Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі Алесь СУША:

«Звязда» — гэта ці не самае «жывое» перыядычнае выданне Беларусі. З аднаго боку, яна жыве разам з нашым грамадствам, бо з'яўляецца штодзённымі. Гэта прымушае рэдакцыю не адставаць, ісці ў нагу з часам — прыемна, што яна з гэтым спраўляецца. На старонках можна азнаёміцца з інавацыямі культуры, сельскай гаспадаркі, прамысловасці. Усё напісана лёгка, натуральна, зразумела, без залішніх прыўкрас — гэта зразумее як прафесар, так і чалавек, які толькі атрымлівае адукацыю.

Я люблю газету за яе беларускамоўны пасьл і насычанасць

нацыянальнай культурай. Заўважыў, што праз беларускую мову тыя ж падзеі ўспрымаюцца іначэй, чым, напрыклад, у англамоўным і рускамоўных тэкстах. Такім чынам «Звязда» сама стварае чытацкі асяродак вакол сябе, і мне надзвычай прыемна, што я адзіны з такіх чытачоў. — Цешыць і тое, што яна супрацоўнічае з іншымі выданнямі, што ўваходзіць у аднаўляемы Выдавецкі дом. Я з'яўляюся да таго ж падпісчыкам «ЛіМа» і бачу пэўны паралелі: спачатку падзеі аперацыйна падаюцца ў «Звяздзе», а затым у «ЛіМе» больш грунтоўна можна пачытаць пра выяўленчае мастацтва, літарату-

ру. Кожнае выданне заняло сваю нішу, выконвае ўласную ролю. Прыемна, што «Звязда» — паўнаколернае выданне. Людзям уласціва вобразнае ўспрыманне жыцця. Таму, калі мы бачым каларыяныя карцінкі, гэта аблягчае засваенне інфармацыі. Да таго ж у выданні працуюць выдатныя фатографы. Мне даводзілася супрацоўнічаць з імі, і я застаўся задаволеным. Тое ж магу сказаць і наконт прафесіяналізму карэспандэнтаў.

Я ведаю, што «Звязду» чытаюць і за межамі нашай краіны. Гэта магчыма дзякуючы сучаснаму сайту, які ёсць у Выдавецкага дома. Лічу слухным, што пад

кожным прозвішчам журналіста пазначана яго электронная скрыня. Не кожны захоча ўступаць у адкрытую дыскусію на сайце. А гэта акурат добрая магчымасць выказаць аўтару сваё меркаванне прыватна.

Я ўсцешаны праектамі, прысвечанымі 500-годдзю айчыннага кнігадрукавання, што з'явіліся на старонках «Звязды». Думаю, мы разам яшчэ плённа папрацуем на гэтай ніве.

Ідзе падпіска на «Звязду» на II квартал 2016 года! 5 разоў на тыдзень!

ПІШАМ ПРА ТОЕ, ШТО САПРАЎДЫ ВАЖНА Падпіска на газету можна ў любым адрэсаваным паштовай сувязі; з дапамогай аплатна-даведчага тэрміналу РUP «Белпошта»; праз сістэму «інтэрнэт-падпіска» на сайце www.belpost.by; у кіёсках «Белсаюздрука»; у паштальёнах. **ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ — БУДЗЕ ЦІКАВА!**

Падпіска, дарэчы, можа стаць добрым падарункам для вашых родных і блізкіх, для вашых сяброў.

Будучыня дзяржавы

ЗАПОМНІЦА НА ЎСЁ ЖЫЦЦЁ

Ва ўрачыстай абстаноўцы школьнікам уручылі пашпарты

Учора завяршылася рэспубліканская патрыятычная акцыя «Мы — грамадзяне Беларусі»...

краіны — стала падмуркам згоды і стабільнасці ў грамадстве і дзяржаве.

праводзіцца ўжо дванаццаты год, інтэрэс да яе па-ранейшаму вялікі.

яны атрымалі пашпарты з рук спікера верхняй палаты Беларускага парламента і першага сакратара БРСМ.

ПАЎНАПРАЎНЫЯ ГРАМАДЗЯНЕ

Віктар ГУМІНСКІ, намеснік старшыні Палаты прадстаўнікоў, заўважыў, што традыцыя ўручэння пашпарту маладым людзям падкрэслівае момант, калі яны становяцца паўнапраўнымі грамадзянамі Беларускай дзяржавы.

— Пад патраманам Мінскай раёнай арганізацыі «Белая Русь» група выдатнікаў вучобы, актыўна ўдзельнічае ў сацыяльна-грамадзянскай і грамадскай дзейнасці ў нашай дзяржаве.

— Гэтай акцыяй мы хочам, перш за ўсё, расказаць нашым старшакласнікам аб значнасці Асноўнага закона краіны, але не толькі.

Надзея ЮШКЕВІЧ, yushkevich@zviazda.by
Вераніка ПУСТАВІТ, pustavit@zviazda.by

Сама акцыя ўжо мае гісторыю: першыно яна прайшла ў 2004 годзе па ініцыятыве Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі.

— У Канстытуцыйным Судзе ўспрынялі акцыю «Мы — грамадзяне Беларусі» з поўным разуменнем і падтрымкай.

Пашпарт грамадзяніна, які атрымала моладзь, — найвышэйшая адзнака, мільча Міхал Мясніковіч.

АДКАЗНАСЦЬ ШТОДНЯ

«Канстытуцыя — асноўны закон нашай краіны. Я хацеў бы, каб вы праніклі гэтым азначэннем».

АСНОВА СТАБІЛЬНАСЦІ

Пётр МІКЛАШЭВІЧ, старшыня Канстытуцыйнага Суда, заслужаны юрыст нашай краіны, падкрэсліў, што сёння можна з упэўненасцю сцвярджаць: Канстытуцыя — асноўны закон

Андрай БЕЛЯКОУ, першы сакратар Цэнтральнага камітэта БРСМ, які таксама наведваў Канстытуцыйны Суд падчас ўручэння пашпарту юным грамадзянам, заўважыў, што няхай акцыя

Праваявая культура ў медыясферы...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Як паведаміла Лілія Ананіч, за мінулы год наступіла больш за 300 зваротаў па тэме інтэрнэту. «Вядома, далёка не заўсёды прыводзяць прыклады, якія патрабавалі б прымянення мер адказнасці».

ліваанне прынцыпаў журналісцкай этыкі, аб'ектыўнасці, усебаковай падачы інфармацыі з дакладнымі фактамі, без абразы — гэтыя прынцыпы беларускай журналістыкі ніхто не адмяняе».

Абараніць дзяцей

Што да паправак у некаторыя законы, якія тычацца абароны дзяцей ад шкоднай інфармацыі, то, па словах міністра інфармацыі, падрыхтаваны шматпланавы законпраект, які з'яўляецца вынікам калектыўнай працы тых, хто ў розных сферах абавязаны абараняць інфармацыйную прастору, выхоўваць маладое пакаленне і засцерагаць дзяцей ад дэструктыўнай інфармацыі.

«Звартаюцца таксама органы дзяржкіравання, калі ідзе скажэнне факталагічнай інфармацыі, — паведаміла Лілія Ананіч. — У гэтым кантэксце ў Міністэрства інфармацыі ёсць даклады алгарытм дзеянняў, і лічу, што дзякуючы закону аб СМІ зроблены чарговы крок па нарматывацы прававой культуры ў гэтай сферы».

«Сутнасць прапанаваных паправак — увесці комплекс мер па абароне дзяцей ад інфармацыі, што наносіць шкоду здароўю, развіццю, маральнасці, — паведаміла Лілія Ананіч. — Маркіроўка прадукцыі дазваляе быць каму заўважана ўвагу на тыя інфармацыйныя прадукты, якія даступныя дзіцяці, гаюцца і па газеты, і пра часопісы, і пра тэлепраграмы. Маркіраваць прадукцыю, якая распаўсюджваецца ў друкаваным і электронным выглядзе, неабходна ў адпаведнасці з крытэрыямі адносна тых да тых ці іншай узроставай катэгорыі».

Працаваць над кантэнтам

Канонт таго, ці плануецца пашыраць агульнадаступны пакет эфірнага лічбавага вясчання, Лілія Ананіч паведаміла, што такое магчыма.

Па інфармацыі, агучанай анлайн-канферэнцыі, у гэтым годзе па лініі праваахоўных органаў абмежаваны доступ да пляці інфармацыйных рэсурсаў за распаўсюджанне інфармацыі пра наркатыкі. Два папярэджанні (гэтая мера прадугледжана Законам «Аб сродах масавай інфармацыі») вынесена інтэрнэт-рэсурсам за размяшчэнне недакладнай інфармацыі і інфармацыі, якая можа нанесці шкоду здароўю нашай дзяржавы. «Эфектыўнасць гэтай меры відавочная — літаральна ў дзень атрымання папярэджанняў інтэрнэт-рэсурсы ліквідавалі правапорушэнні, — звярнула ўвагу Лілія Ананіч. — Мы лічым няслухным пункт гледжання апанентаў нахонт таго, што папярэджанне Міністэрства інфармацыі — гэта ўмяшальніцтва ў родакцыйную палітыку. Гэта не ўмяшальніцтва, а выкананне заканадаўства. Ёсць бок, які павінен выконваць заканадаўства аб СМІ, і ёсць права Міністэрства інфармацыі на вынесненне папярэджанняў». Міністр звярнула ўвагу, што «дакладнае выкананне заканадаўства, імкненне да прававой культуры, прытрым-

«Мы павінны быць усяляк зацікаўлены, каб развілася нацыянальнае тэлебачанне, нацыянальны кантэнт, — падкрэсліла яна, — каб максімальна ствараць умовы ў тым ліку па чарговым трансляцыі на пэўнай кнопцы. У нас ёсць зварот ад прадстаўнікоў беларускіх тэлевізійных кампаній, каб мы гэтыя пытанне разгледзелі. Думаю, што гэта задача нескладаная, і мы яе актуалізуем».

Надзея ЮШКЕВІЧ, yushkevich@zviazda.by

У АСАБЛІВА БУЙНЫМ ПАМЕРЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Усяго па гэтай справе 14 сакавіка 2016 года было затрымана 15 чалавек. Гэта службовыя асобы ЗАТ «Серва-люкс» і афіяляваная структура «Экамол Агра».

Заснавальнік беларускага ЗАТ «Консул» (Брэст), у дачыненні да якіх была заведзена кримінальная справа, марнавалі незаконна заробленыя сродкі на ўтрыманне сваіх дзяцей у Вялікабрытаніі, паведаміў Валерый Вакульчыч. «На ўтрыманне сына аднаго з уладальнікаў ЗАТ «Консул», які пражываў у Англіі, накіроўвалася штомесяца да 100 тыс. фунтаў стэрлінгаў. Усяго за паўтара года выдаткавана 1,5 млн. фунтаў стэрлінгаў», — сказаў Валерый Вакульчыч. Таксама ў Англіі вычуцца сын іншага заснавальніка кампаніі. На яго ўтрыманне выдаткавана аналагічная сума. «Там таксама знаходзіцца дзве дачкі заснавальніка гэтай кампаніі... Такім чынам, следствам ужо даказана недаступленне ў бюджэт у выглядзе падатку сотняў мільярдў рублёў. Па самых сціплых падліках сума перавышае ВР1 трлн», — сказаў кіраўнік КДБ.

Сутнасць абвінавачвання кіраўнікоў ЗАТ «Консул» у тым, што тыя завяшлі цыні на кармы для сельгаспрадпрыемстваў. Як паведамылася, у 2015 годзе ў час аперацыйна-вышукowych мерапрыемстваў і неадкладных следных дзеянняў выяўлены і канфіскаваны 14 пятачак падкантрольных замежных структур з Іспаніі, Португаліі, Славеіні, Чэхіі, Польшчы, Латвіі, Кіпра і іншых дзяржаў, праз рахункі якіх адбывалася кіраванне цэннымі фінансавымі патокамі.

Напрыклад, у 2014 годзе ЗАТ «Консул» купіла ў вытворцы з Нідэрландаў кармавыя дабаўкі за \$2,5 млн. Праз падкантрольныя арганізацыі гэтая партыя была пастаўлена ўжо за \$5 млн. Такім чынам, прыбытак у \$2,5 млн быў скрыты ад падатковай інспекцыі. Гэтая розніца выдзіралася ў афшорныя кампаніі. Фінансавая разведка Дзяржкантролю ўстанавіла, што ЗАТ «Консул» нанесла шкоду ў \$27,5 млн. нявыпачаных падаткаў.

50+

НЕАБХОДНА ВЫБІРАЦЬ

Плюсы і мінусы варыянтаў павышэння пенсійнага ўзросту

Павышэнне пенсійнага ўзросту — адна з самых рэзанансных тэм апошнім часам. І нядзіўна — яна ж тычыцца кожнага з нас. Ва ўрадзе сцвярджаюць, што пасля выхаду на заслужаны адпачынак працягвае працаваць кожны чацвёрты беларускі пенсіянер. Вядома, ва ўмовах, калі ў нас не такія высокія зарплаты і пенсіі, атрымлівае і першую, і другую адначасова чалавек матэрыяльна выгадна. Але, калі адкінуць эмоцыі, трэба прызнаць: у нас сапраўды самы нізкі ўзрост выхаду на пенсію. У большасці краін свету ён складае ў сярэднім 65 гадоў.

***

Такім чынам, вось сітуацыя, у якой мы апынуліся. А зараз разгледзім варыянты выхаду з яе.

Спецыялісты сцвярджаюць, што акрамя павышэння пенсійнага ўзросту, можна яшчэ, напрыклад, пайсці на змяншэнне ўзросту пенсій альбо павялічыць памер пералічэнняў у Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва, з якога выплывае пенсія. Яшчэ адзін шлях — кардынальна памяншаць усю пенсійную сістэму. Усе гэтыя варыянты разглядаліся і вывучаліся Міністэрствам працы і сацыяльнай абароны. Вердыкт экспертаў: мы да іх не гатовыя.

Для таго каб знізіць нагрузку на пенсійную сістэму, наша дзяржава ўжо прыняла некаторыя меры. Напрыклад, мінімальны працоўны стаж для налічэння пенсіі ўжо павялічаны да 15,5 года. Таксама на 5 гадоў пазней пачалі выдаваць сацыяльную пенсію тым, хто не мае неабходнага працоўнага стажу. Але гэтага мала.

На нарадзе ў Прэзідэнта былі агучаны тры варыянты павышэння пенсійнага ўзросту: першы — да 60 гадоў для жанчын і 65 — для мужчын, другі — да 60 гадоў для жанчын і 63 гадоў для мужчын і, нарэшце, трэці — да 58 гадоў для жанчын і 63 — для мужчын.

Першы варыянт, па словах міністра працы і сацыяльнай абароны Марыяны Шчоткінай, самы эканамічна прымальны для дзяржавы, але разам з тым і самы жорсткі. Маркуючы па рэакцыі людзей, што бурна абмяркоўваюць гэтую навіну, многія да яго не гатовыя. Хоць калі аналізаваць сушэсныя тэндэнцыі, варта прызнаць, што нават калі і не цяпер, то раней ці пазней, мы ўсё ж да яго прыйдзем.

Другі варыянт быў прапанаваны з улікам таго, што цяпер сярэдняя працягласць жыцця беларусаў нашмат большая, чым у беларусаў, і складае 78,4 года. Але, з іншага боку, ні для каго не сакрэт і прычыны гэтага: шырока распаўсюджанае п'янства сярод нашых мужчын, поўнае ігнараванне здаровага ладу жыцця многімі з іх. Ці варта гэтаму папураць? Крымінальны кодэкс, напрыклад, не патурае: згодна з ім, учыненне кримінальнага злачынства ў п'яным выглядзе — абцяжачаюча акалічэнне, а не змякчальна. І гэта правільна. Гэтаксамі і бальнічымі ліст з прычыны хваробы або траўмы, якую чалавек атрымаў у выніку злоўжывання алкаголем:

у тым жа ўзросце 55-60 гадоў і старажытны прыходзіцца 2,3 чалавек у працэдурным узросце. Але па прагнозах, ужо да 2030 года на аднаго чалавек у пенсійным узросце будзе прыходзіцца 1,7 работніка. Між тым, як кажучы спецыялісты, у ідэале на аднаго пенсіянера павінна прыходзіцца 3-4 работніка.

У гэтым жа ўзросце будзе 1,7 работніка. Між тым, як кажучы спецыялісты, у ідэале на аднаго пенсіянера павінна прыходзіцца 3-4 работніка.

У гэтым жа ўзросце будзе 1,7 работніка. Між тым, як кажучы спецыялісты, у ідэале на аднаго пенсіянера павінна прыходзіцца 3-4 работніка.

У гэтым жа ўзросце будзе 1,7 работніка. Між тым, як кажучы спецыялісты, у ідэале на аднаго пенсіянера павінна прыходзіцца 3-4 работніка.

У гэтым жа ўзросце будзе 1,7 работніка. Між тым, як кажучы спецыялісты, у ідэале на аднаго пенсіянера павінна прыходзіцца 3-4 работніка.

У гэтым жа ўзросце будзе 1,7 работніка. Між тым, як кажучы спецыялісты, у ідэале на аднаго пенсіянера павінна прыходзіцца 3-4 работніка.

Святлана БУСЬКО, busko@zviazda.by

Меркаванні

«ТРЭБА ПРАЎІЛЬНА АРГАНІЗАВАЦЬ ПРАЦЭС...»

Што думаюць пра павышэнне пенсійнага ўзросту простыя жыхары сталіцы?

Ягор ШАПЛЯВІЧ, студэнт 4-га курса:

— Гэта ў нейкім сэнсе разумна і лагічна. Таму што ў нас цяпер моладзі ў краіне менш, чым людзей сталага ўзросту. Калі няма працы, маладыя людзі з'яўдаюцца, старэйшыя ж пакаленне наўрад ці з'ядзе. А папаўняць казну дзяржаве трэба. Таму з пункту гледжання ўлады гэта правільна. А з пункту гледжання людзей — не. Таму што хочацца пажыць да сябе, дзяцей, унукаў і адчуваць сябе камфортна з той пенсіяй, якая можа плаціцца за меншы працоўны стаж.

Трэба даваць магчымасць людзям займацца падрыхтоўкай, бо калі будзе развіццё малы і сярэдні бізнес — будучы працоўныя месцы і для моладзі, і для пенсіянераў.

Анастасія, працуе прадаўцом на 0,5 стаўкі:

— Цяпер такая сітуацыя, што складана знайсці працу, і хачелася б, каб людзі пенсійнага ўзросту саступалі месца маладым спецыялістам. Але ім таксама дзявацца няма куды, бо пенсія невялікая, таму даводзіцца працаваць. Я думаю, што гэта непазбежна.

Кацярына ТАЛОШНАЯ, займаецца выхаваннем дзяцей:

— Я ведаю, што ў Японіі і мужчыны, і жанчыны ў 70 гадоў выходзяць на пенсію. Усе шчаслівыя! Можна, гэта будзе стымулам для актывага ладу жыцця? У хворыя людзі выходзіць на пенсію па інваліднасці. Так што нічога кепскага я ў гэтым не бачу. Было аб'яўлена пра Узказ аб неабходнасці арганізаваць рабочыя месцы. А як іх арганізаваць і якім чынам працу будучы аплываць — гэта пытанне.

Наталія БУДЫКА, выкладчыца БНТУ:

— Я ўжо даўно пенсіянерка і лічу, што ў 55 можна яшчэ добра працаваць. Я сама працую на палову стаўкі. Па-першае, гэта цікава, адчуваеш сваю патрэбнасць. Хоць цяжка часам быць, стамляшся. Але, нааўна, павышэнне пенсійнага ўзросту непазбежнае, ва ўсім свеце людзі даўжэй працуюць. Гэта цяжка перажыць тым людзям, якія ўжо збіраюцца на пенсію. Працоўныя месцы для маладых будучы: расце горад, прамясловаць. Але ёсць спецыялісткі, на якія моладзь не можа замяніць.

пайдзе: паглядзіце, санітаркі ў паліклініках — жанчыны вельмі сталага ўзросту. Моладзь хоча ўсяго і адрэза, а пачынаць трэба з малага. Ну і ўтрымліваць пенсіянераў цяжка, таму трэба, каб яны пазней выходзілі на пенсію. Тут я згодная з Прэзідэнтам: хіба назавеш жанчыну старой у 55 гадоў? Канешне, не!

Віктар Рыгоровіч, пенсіянер, працуе:

— Я ўжо пяць гадоў на пенсіі. Працягваю працаваць — не таму, што мне так хочацца, а таму, што пенсія невялікая. Павышэнне пенсійнага ўзросту вырашыць праблему для эканомікі. Можна, і пенсіі павялічацца?

Сяргей ГІЛЬ, пенсіянер, працуе:

— Трэба павышаць, аб чым размова! Цяпер жа адны пенсіянеры працуюць! Моладзь гуляе. У нас ёсць працоўныя месцы, а маладыя не хочуць за невялікую зарплату працаваць, усе хочучы шмат і адрэза.

Максім НАВАКОУСКІ, хімік:

— Я думаю, што пенсіянераў у дзяржаве павінна быць як мага менш, таму трэба павысіць пенсійны ўзрост. Трэба правільна арганізаваць працэс, каб усім хапала працоўных месцаў і каб на іх не сядзелі людзі, якія толкам не выконваюць сваю працу.

Дзiяна СЕРАДЗЮК, seradzuk@zviazda.by

Фота: Навіна БУМАН

Фота: Навіна БУМАН

Фота: Навіна БУМАН

Фота: Навіна БУМАН

Открытое акционерное общество «Управление механизации № 91»
Учётны нмер пательшцы: 100055130
Вид экономической деятельности: Аренда строительного оборудования
Организационно-правовая форма: частная
Орган управления: Минстройархитектуры
Единица измерения: млн. руб.
Адрес: 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11
БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2015 года

Table with columns: АКТИВЫ, Код строки, На 31 декабря 2015 года, На 31 декабря 2014 года. Rows include Долгосрочные активы, Краткосрочные активы, Собственный капитал и обязательства.

Table with columns: СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ И ОБЯЗательства, Код строки, На 31 декабря 2015 года, На 31 декабря 2014 года. Rows include 3. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ, 4. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗательства, 5. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗательства.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛХАХ И УБЫТКАХ за январь – декабрь 2015 года

Table with columns: Наименование показателей, Код строки, За январь – декабрь 2015 года, За январь – декабрь 2014 года. Rows include Выручка от реализации продукции, Себестоимость реализованной продукции, Прибыль (убыток) от реализации продукции, etc.

Отдел принудительного исполнения Поставского района Витебской области ОБЪЯВЛЯЕТ ТОРГИ ПО ПРОДАЖЕ СЛЕДУЮЩЕГО ИМУЩЕСТВА, принадлежащего Юревичу Андрею Антоновичу:

Леговой автомобиль SKODA SUPERB АМБИШ, 2011 года выпуска, регистрационный знак 2137 ЕВ-2 кузов №ТМВАВ43Т2В9054894, цвет бордовый металл, свидетельство о государственной регистрации ВВА 071128 от 20.09.2011 года.

Первоначальная цена 191 183 871 (сто девяносто один миллион сто восемьдесят три тысячи восемьсот семьдесят один) белорусский рубль. Торги состоятся 12 апреля 2016 года в 11.00 в здании отдела принудительного исполнения Поставского района по адресу: Витебская область, г. Поставы, ул. Советская, 76а, каб. 13.

Лица, желающие принять участие в торгах, до 11 апреля 2016 года обязаны: - подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством; - внести задаток в размере 10% от стоимости продаваемого имущества на депозитный счет отдела принудительного исполнения Поставского района р/сч 364290001016 в ЦББ №230 г. Поставы, ф-ла 216 АСБ «Беларусбанк» г. Глобок МФО 648, УИИ 300002505; - документ, подтверждающий факт оплаты не позднее 11 апреля 2016 года предвстать в отдел принудительного исполнения Поставского района.

АПЕРАДЖАЮЧЫ ЗВАРОТЫ

Трэба ісці да людзей, гэта заўсёды дае аддачу. На добрую справу яны адгукнуцца і з задавальненнем дапамогуць, калі ўзнікне неабходнасць. Такое крэда ў дэпутата Уладзіслава Цыдзіка, намесніка старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па аграрнай палітыцы. Што паказальна, людзі да яго таксама ідуць — відаць, сапраўды вераць, што ён можа дапамагчы. Па прызнанні парламентарыя, за 4 гады дэпутацкай працы да яго звярнуліся больш за 1000 чалавек! А на прыём кожны раз прыходзіць калі 12, калі 15, а калі і 30 наведвальнікаў. У чым жа сакрэт дэпутацкага поспеху?

ЭКСПЕРЫМЕНТ

ЭКАНОМІЯ З ЭКАЛОГІЯЙ

Раней пэўны кантынгент грамадзян стаяў натоўпам пад пунктамі прыёму шклатары. Каб у суседняй краме грошы, вырочаныя за здадзеныя пустыя бутэлькі, памяншы на поўну. Сёння ў Чачэрску можна ачышчаць іншы бартар тых самых вырабаў: а менавіта, апліцы з іх дапамогай паслугі ЖКГ. Пры гэтым адходы (яны ж — другасная сыравіна па «сумяшчальніце») забяруць праміа з дома... У выніку невялікі Чачэрскі раён, дзе жыве каля 14,5 тысячы чалавек, практычна ачышчыў ад смецця. Шкло, паперу і пластык на вуліцы цяпер падбіраюць не толькі прыбяральшчыкі, але і грамадзяне, якія зразумелі, што такім чынам можна капейку зарабіць і аплату камунальні зменшыць.

Сапраўды, у Чачэрскім раёне ўлады прапанавалі паўдзельнічаць у камунальным эксперыменце: разлічыцца за паслугі ЖКГ другаснай сыравінай. Сёння такія дагаворы заключаны з амаль паўсотняй людзей. Яшчэ дзве сотні за тое ж атрымліваюць грашовы разлік — таксама па дамоўленасці.

Скарыстацца новай паслугай не складана. Тым, хто вырашыў развітацца з назіпаўшым смеццем, трэба патэлефанаваць у ЖКГ. Ма-

Фота Аляксандра Шышка.

шына прыедзе па графіку, а грошы за другасную сыравіну перавядуць на асабісты рахунак спажываўца ці разлічачка з ім на месцы. Зрэшты, апліцы камунальнай паслугі другаснай сыравінай можна і ў стацыянарных пунктах прыёму. Праўда, сюды трэба прыйсці ўжо самому, а ў астатнім усё аналагічна: уважанне, сартаванне, разлік.

Як расказала інжынер па ахове навакольнага асяроддзя КЖУП «Чачэрскае» Ларыса Зірко, новай магчымасцю разліку грамадзяне цікавяцца штодзень:

— Калі мы адкрылі прыёмныя пункты, нам многія пачалі тэлефанаваць і пытацца наконт асобнага збору смецця і заключэння дагавораў. Мы тлумачылі кожнаму, што ды як. Цяпер, калі чалавек вырашыў грунтоўна пачысціць свой дом ад хламу, ён тэлефануе ў дыспетчарскую камунальнікам. Калі смецця больш за 100 кг — па заўдчы машына прыедзе ў любы населены пункт на працягу тыдня і забірэ адсартаваныя макулатуру, шкло, пластык. Сума за гэта «дабро» або аддаецца на рукі, або залічваецца на асабісты рахунак плацельшчыка камунальных паслуг.

У сярэднім чалавек здае ў месяц другаснай сыравіны на Вг30 тысяч рублёў. Самы высокі паказчык за мінулы год — Вг15 тысяч. У плацельшчыка кантэйнер камунальных паслуг усё расліваецца, у тым ліку — вылік за здадзены сыравіну. Такім чынам мы не толькі спрашчаем людзям жыццё і аказваем паслугу дома, але і прывучаем да эканоміі.

Але ж канчатковая мэта — зрабіць горад і раён больш дагледжаным, лічыць начальнік КЖУП «Чачэрскае» Віктар Марчанка:

— У нас гэты працэс адрагуляваны. Два прыёмныя пункты ёсць у Чачэрску і па адным у населеных пунктах раёна — Сідаравічах, Меркулавічах, Батвінава. Не так даўно набылі перасоўны прыёмны пункт другасных матэрыяльных рэсурсаў, цяпер адпрацоўваем схему яго эфектыўнага выкарыстання.

Між тым эксперымент у Чачэрску дазволіў раённаму прадпрыемству ЖКГ выйсці ў лідары Гомельскай вобласці па нарыхтоўцы шкла і палімераў. КЖУП «Чачэрскае» прыняло летас ад жыхароў раёна больш за 136,5 т другаснай сыравіны — гэта амаль удвая больш у параўнанні з папярэднім годам.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.
iost@zviazda.by

У музеі будзе нават шахцёрскі піхтар.

ПОБАЧ З НАМІ

РАДАСЛОЎНАЯ ДЛЯ ВЯСКОЎЦАЎ

Яе піша стараста Аляксандр Абраменка з Касцюковіцкага раёна

лі — «кітайскае насельніцтва». Трэба было камусьці працаваць на зямлі.

Больш за ўсё яму не падабаецца, калі іх вёску называюць перспектыўнай. Патрабуе: пакажыце, дзе гэта напісана. «Калі б не казалі, што вёска перспектыўная, яна б і не падумала знікаць, — заклапочаны ён лёсам малой радзімы. — Правільна Прэзідэнт сказаў: загібні вёску — страцім краіну. А мы губім. Аграгарадкі ўсё не выцягнуць».

Нэлі ЗІГУЛЯ

Ад вёскі Смольна да мяжы з Расіяй усяго 2 кіламетры. Мясцовым жыхарам нават прасцей

на кірмаш у Сураж з'ездзіць, чым у родныя Касцюковічы. Хлопцы імкнунца «за мяжу» падацца, каб знайсці там працу. І ў тым, што яны яшчэ не ўсе з'ехалі, ёсць і заслуга мясцовага старасты Аляксандра Абраменкі, у якога сэрца баліць за сваю малую радзіму.

Калі б такіх было ў кожнай вёсцы хаця б па адным, жыццё там і не думала б прыпыняцца. Уявіце сабе чалавека, які выхоўвае траіх дзяцей ды яшчэ разам з жонкай культурныя мерапрыемствы для вёскі, пісаць радавод для кожнай тутэйшай сям'і і збіраць экспанаты для будучага музея.

Мы не горш за гарадскіх

— Я тут нарадзіўся і лепшага месца на зямлі сабе не ўяўляю, — прызнаецца ён. — Некалі, яшчэ ў мінулы стагоддзі, вёска была вялікая — у 67 дамаў жылі 760 жыхароў — па 11 чалавек у сям'і! Нас так і называ-

лі «кітайскае насельніцтва». Трэба было камусьці працаваць на зямлі.

Больш за ўсё яму не падабаецца, калі іх вёску называюць перспектыўнай. Патрабуе: пакажыце, дзе гэта напісана. «Калі б не казалі, што вёска перспектыўная, яна б і не падумала знікаць, — заклапочаны ён лёсам малой радзімы. — Правільна Прэзідэнт сказаў: загібні вёску — страцім краіну. А мы губім. Аграгарадкі ўсё не выцягнуць».

Каб не страціць будынак узсім, Аляксандр прыстасавуў яго пад будучы музей. Мясцовыя жыхары яму ў гэтым ахвотна дапамагаюць.

Сам Аляксандр Абраменка калі і пакідаў вёску, то толькі на перыяд вучобы. Пасля інстытута мэтаанкірава-на ішоў у Смольскаўскую школу, дзе 21 год адпрацаваў фізікам. «Гарад-

Тэма вайны для Аляксандра Абраменкі балюча.

Аптымізацыя з розумам

Аляксандр не любіць крываць душой і не баіцца адстойваць сваю пазіцыю перад уладамі. Калі даведаўся, што аптымізацыя дайшла да іх — чакаць не стаў. Патэлефанаваў на суботную «прамую лінію» ў аблвыканкам з патрабаваннем захаваць ФАП. Казаў, што насельніцтва ў асноўным складаецца з пенсіянераў, для іх ездзіць кудысьці да ўрача — цяжкае выпрабаванне. Пытанне, дарэчы, вырашылі на карысць заяўніка. У вёсцы пабывалі мясцовыя ўлады і запэўнілі, што ФАП ніхто закрываць не збіраецца.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ПРАВА І ПАРАДАК

ЗЕМЛЯКІ ДРЭННАГА НЕ ПАРАЯЦЬ

Тацяна ЛАЗОЎСКАЯ

Штогод у Лагойскім раёне ўчастковыя інспектары міліцыі робяць справядзачу перад насельніцтвам, дэпутатамі і актывам.

НЯДАЎНА такую сустрэчу ў Плешчаніцкім сельскім Савеце правёў участковы Аляксей Канашонак. У органах правапарадку ён не навічок. Пасля заканчэння Акадэміі МУС вярнуўся на малую радзіму і вось ужо 8 гадоў працуе ў пасёлку. Ведае асабіста, здаецца, ці не кожнага чалавека. Людзі яго таксама добра ведаюць — іх думка, ацэнка работы шмат значаць для інспектара.

Аляксей Віктаравіч быў шырым і нават самакрытычным перад сваёй аудыторыяй. Ён не толькі засяродзіў увагу на правапарушэннях, але і выслухаў добрыя парады, што далі землякі. Як выветлілася, найбольш распаўсюджаны на яго тэрыторыі крадзяжы маёмасці, у асноўным электраінструмента, бытавой тэхнікі, будзённых матэрыялаў, грошай, прадуктаў харчавання. У большасці выпадкаў яны здзяйсняюцца цёмначы — з 19 гадзін вечара да гадзіны ночы. І, як правіла, у сераду, пятніцу і суботу. Самы эфектыўны спосаб прыдзілення такіх злачынстваў — паставіць аб'ект на сігналізацыю.

Калі раней зладзец найбольш кралі мабільныя тэлефоны, то цяпер яны пераарыентаваліся на веласіпеды. У гэтым звычайна інаватавы самі ўладальнікі: забыліся замацаваць «сталынага каня», а то і проста бяспечна пакінулі ў пад'ездзе ці на вуліцы. Спахаліся толькі праз некалькі дзён: «машына» прапала. Такія крадзяжы цяжка раскрыць: як правіла, сведкаў няма. І нават калі чалавек сам явіцца з павіннай і прызнаецца, што ўкраў веласіпед, гэтага мала: суд патрабуе доказы. Часам прапажа знаходзіцца за сотні кіламетраў ад населенага пункта: у Вілейцы, Смалявічах, на рынку ў сталіцы...

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

СКЛАДЗІ МЕНЮ САМ!

ТАЛЕРКІ — ЧЫСТЫЯ, ДЗЕЦІ — ЗАДАВОЛЕННЫЯ

Як зрабіць школьнае харчаванне і смачным, і рацыянальным?

Барыс ПРАКОПЧЫК.

У Гродзенскай СШ №33 апошнім часам заўважаецца рэзкае скарачэнне харчовых адходаў у школьнай сталовай. Іх і раней было няшмат на 700 дзяцей — каля 5-6 кілаграмаў за дзень. Але цяпер стала практычна ўдвая менш. Гэта высветлілася падчас эксперыменту, які праходзіць у некаторых навучальных установах абласнога цэнтру. Сутнасць яго ў тым, што меню для сталовай тэхналагі складаюць разам са школьнікамі, з улікам іх пажаданняў.

Аладкі — «на ўра»!

— Эксперымент накіраваны на тое, каб школьнік, прыйшоўшы ў сталовую, атрымаў менавіта тое, што хоча з'есці. Каб харчаванне было не толькі карысным, смачным, але і рацыянальным з пункту гледжання затрат дзяржавы і бацькоў, — кажа дырэктар камітэта школьнага харчавання Кастрычніцкага раёна г. Гродна Ірына НОВІКАВА і прапануе пераканацца ў гэтым на прыкладзе СШ № 33.

Разам з Ірынай Уладзіміраўнай накіроўваемся ў школу. Дзеці тут харчуюцца ў сталовай і, акрамя таго, могуць скарыстацца паслугамі буфета.

Для дырэктара школы Юрыя КОРЫКАВА плысы новага падыходу да харчавання вучняў відэаочыня:

— У нашай школе традыцыйна быў высокі ахот харчаваннем, але дзеці не заўсёды спажывалі ўсё, што ім прапаноўвалі. Цяпер, калі іх пажаданні ўлічваюцца пры фарміраванні меню, сітуацыя карэнным чынам змянілася. Дзеці атрымліваюць паўнацэннае харчаванне, якое ім падабаецца, прычым з'яўляецца практычна ўсё.

Гэта пацвярджае і загадчыца вытворчасці школьнай сталовай Таіса СКУРАТАВА:

— Меню мы складаем з улікам пажаданняў, выказаных дзецьмі падчас анкетавання. Нека-

торыя стравы (напрыклад, бульбяныя аладкі, фаршыраваныя мясам) літаральна «змятаюцца» са стала. Усе нашы работнікі падключваюцца, каб зрабіць іх не менш за 700 штук.

Калі эксперымент «Складзі меню сам» распаўсюдзіцца на ўсе навучальныя установы Кастрычніцкага раёна, то за месяц аб'ёмы адходаў (якія цяпер не выкарыстоўваюцца, а закупаюцца на паліго-нах) могуць зменшыцца на 1,8 тоны.

— Наша задача — каб увогуле не было харчовых адходаў, — лічыць Ірына Новікава. Для дзяцей, асабліва сярэдніх і старшых класаў, у школах працуюць меню «заўтрашняга дня». Дапусцім, у панядзелак можна падаць талон з заяўкай на аўторак — на адзін з двух варыянтаў страў.

У трох СШ раёна цяпер праходзіць эксперымент «Шведскага стала». Кожны можа выбраць на снеданне тое, што яму падабаецца.

Дарэчы, у трох СШ раёна цяпер праходзіць эксперымент па арганізацыі «шведскага стала». Кожны можа выбраць на снеданне тое, што яму падабаецца, з трох відаў другіх страў, гарніраў, салатаў і напояў.

Абмяркуем меню разам! (Вучні профільнага класа МНС Кацярына Здановіч, Уладзіслава Дзяржавіч, дырэктар камітэта школьнага харчавання Кастрычніцкага раёна г. Гродна Ірына Новікава і загадчыца вытворчасці сталовай СШ № 33 Таіса Скуратава.)

— Акрамя таго, для дзяцей, якія маюць праблемы са здароўем, у кожнай навучальнай установе распрацаваны дыетычны комплекс. Улічваем і пажаданні наконт вегетарыянскага комплексу. Можам складаць асобнае меню для дзяціць з пэўнымі асаблівасцямі харчавання, — кажа Ірына Новікава.

Які настрой у смайліка?

Што спадабалася, а што здалосся нясмачным? Свае водгукі вучні выказваюць класнаму кіраўніку альбо непасрэдна работнікам сталовай. А ў адной школе прымянілі наступны спосаб ацэнкі грамадскай думкі. Пасля снедання дзеці пакідалі на сталах «тварыкі» з розным «настроём». Усміхаецца — значыць, усё стравы прыійшліся даспадобы. Плача — нешта не спадабалася.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

Па прызнанні парламентарыя, за 4 гады дэпутацкай працы да яго звярнуліся больш за 1000 чалавек! А на прыём кожны раз прыходзіць калі 12, калі 15, а калі і 30 наведвальнікаў.

З задавальненнем суразмоўца ўзадавае вёску Наваасады, якая стала часткай гэтага праекта. Яе ўпрыгожылі малымі архітэктурнымі формамі, кветнікамі. А самае алаўнае, у Наваасадах цяпер ёсць свая, што называецца, адметнасць. Там ужо каля трыохсот гадоў расце дуб-волат. Падчас падрыхтоўкі да свята вёска яго ўпрыгожылі: павесілі залаты ланцужок, па якім ходзіць «вучоны кот» — атрымалася, як у Пушкіна. Цяпер мясцовыя жыхары з гонарам водзяць туды гаасей, ды і самі фатаграфуюцца.

«Калі ідзеш людзям насустрач, яны таксама з табой будуць адкрытымі», — кажа Уладзіслава Станіслававіч. Неяк на сходзе ў вёсцы Чаркасы артысты мясцовага народнага калектыву па-прасілі... туды для выступленняў. Дэлегат знайшоў спонсара, і жанчыны атрымалі сцэнічны аб'ект. А пасля адна з артыстак перадала парламентарыю ў падзяку цёплыя шкарпэткі, якія звязала сама.

Прывесці ў парадак... памяць

Падчас прыёмаў людзі ўзімаюць розныя пытанні. Напрыклад, просяць, каб дэлегат дапамог працаўладкавацца, вырашыць нейкія жыллёвыя праблемы. Бываюць звароты па рамонце дарог, а часам нехта прыходзіць проста паскардзіцца на судзея...

Дэлегат упэўнены, што аднолькава важна дбаць і пра будучыню, і пра мінулае, не забываць нашых славетных землякоў. У вёсцы Дзягіліна, што ўваходзіць у яго акругу, былі старыя запусчаныя могілкі. Парламентарый палічыў, што гэта месца проста неабходна прывесці ў парадак — тым больш што там пахаваны прадстаўнікі шляхецкага роду Янушкевічаў. Самы вядомы з іх, Адольф Янушкевіч, удзельнік паўстання 1830—1831 гадоў, прызнаны нацыянальным героем Казахстана. Сасланы туды за ўдзел у паўстанні, ён заняўся вывучэннем мясцовага побыту. Яго работа не страціла актуальнасці і па сённяшні дзень.

Могілкі добраўпарадкавалі, пабудавалі капішчы. На цырымонію адкрыцця памятнага знака Адольф Янушкевіч прыехаў пасол Казахстана ў нашай краіне Ергалі Булганаў, а таксама цэлая дэлегацыя з гэтай краіны.

Як выплыў «Тытанік»

Адным са сваіх самых значных дэпутацкіх дасягненняў Уладзіслава Цыдзік называе дэдаўленне да ладу даўгабуды, які каля 20 гадоў пасаваў від галоўнай плошчы Дзяржынска. За гэты час будынак нават атрымаў уласную мянушку — мясцовыя жыхары прызвалі яго «Тытанікам». Парламентарый па просьбе грамадзян узяўся за гэту праблему. У выніку даўгабуд змяніў уласніка і ў хуткім часе будзе ўведзены ў эксплуатацыю — у горадзе з'явіцца новы гандлёвы цэнтр.

«Дэпутацтва вельмі наблізіла мяне да людзей», — прызнаецца Уладзіслава Цыдзік. Ён імкнецца зрабіць як мага больш для грамадзян, нават не чакаючы зваротаў. Так, аднойчы пабыўшы на абароне дыпломнага праекта студэнткі Беларускага дзяржаўнага тэхнічнага ўніверсітэта, ён вырашыў дапамагчы дзяўчыне зрабіць яе мару рэальнасцю. Цяпер будаўніцтва дэдрапарку ідзе менавіта па праекце таленавітай выпускніцы.

Дэпутацкія захапленні

Энтузіязм і актыўнасць Уладзіслава Цыдзіка мала каго пакідаюць абьякавымі. Вось як апісаў яго пажыццёвы калега з Міністэрства сельскай гаспадаркі Генрых Тарасевіч:

Заўжды — у радасці і ў скрусе — Айчыны мношчэй дэбрабыт, Краіне роднай, Беларусі, Дарыць любю, імліт і спрыт.

Вядома, дэлептацтва патрабуе, акрамя вялікага аб'ёму працы ў акрузе, значных намаганняў у законатворчых сферы — вольнага часу амаль не застаецца. Але, нягледзячы на ​​загружанасць, Уладзіслава Цыдзік знаходзіць час і сілы для ўласных захапленняў. Акрамя спорту, гэта фатаграфія, якую ён пачаў займацца з іонаціх гадзін, калі атрымаў першы фотаапарат. На фотаздымках Уладзіслава Станіслававіч — прырода роднага краю, малюнічыя мясціны Дзяржыншчыны і Уздзеншчыны. У дэлептацтва ўжо было некалькі ўласных фотавыставак, наведвальнікі якіх пакінулі вельмі цёплыя водгукі. Цяпер ён рытуе да вяхуды зборнік фотаздымаў — кожны фотаздымак суправаджаецца вершаванымі радкамі на рускай і беларускай мовах...

Надзея ЮШКЕВІЧ. yushkevich@zviazda.by

Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь выказвае шчырыя спачуваныя галоўнаму саветніку ўпраўлення адукацыі і сацыяльна-культурнай сферы Апарата Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь Надзеі Пятроўне Бельскай у сувязі з напактаўшым ёе вялікім горад — смерцю МАЦІ.

...ДРЭННАГА НЕ ПАРАЯЦЬ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

БОЛЬШАСЦЬ правапарушэнняў і злачынстваў учыняцца ў стане алкагольнага ап'янення. Сумесна з прадстаўнікамі пракуратуры, раённага аддзела ўнутраных спраў, сельвыканкамаў участковыя рэгулярна адпрацоўваюць населеныя пункты, каб выявіць факты вырабу самагону, незаконнай рэалізацыі спіртных напояў, у тым ліку непаяналетнім, наведваюць грамадзян, якія стаяць на прафілактычным уліку. У Лагойскім раёне летась выяўлена 73 адміністрацыйныя правапарушэнні, звязаныя з незаконным абарачэннем алкагольнай прадукцыі, у тым ліку 22 — у Пleshчаніцах і на тэрыторыі сельсавета.

А нядаўна патэлефанавала ўчастковаму жанчына са Слабады. Маўляў, спойваюць сына: за некалькі дзён ён пакінуў на «кропцы» 700 тыс. рублёў. Пасля адваеднай праверкі за дзень было складзена 7 пратаколаў. «Гэта праблема не толькі міліцыі, але і нас усіх, грамадскасці, дэпутатаў. Ад гэтага пакутуюць семі, дзеці, ад алкаголю гінуць людзі. Яшчэ ў памяці выпадак, калі ў вёсцы Кастрычнік зарэлі на пахарах дзве жанчыны, якія прынілі дозу», — дадаў старшыня Пleshчаніцкага сельсавета Віктар Кірыляў.

ЯШЧЭ адна балочная праблема, якая з'явілася апошнім часам і закранула, — незаконнае абарачэнне наркатычных сродкаў. За мінулы год Лагойскім РАУС выяўлена 18 злачынстваў у гэтай сферы, у тым ліку цяжкіх і асабліва цяжкіх — 15. Павялічваецца колькасць асоб, якія звязаны з незаконным спажываннем і распаўсюджваннем наркатыкаў і стаяць на дыспансерным уліку. Адна з прычын такога становішча — недастатковая прафілактычная работа і рэабілітацыйная дапамога нарказалежным асобам. Да таго ж зніжаецца ўзрост спажываўца наркатыкаў.

У сувязі з гэтым дэпутат раённага Савета Яраслаў Папавіч пацікавіўся, ці ўнесены так званыя «насевай» ў спіс наркатычных рэчываў. Начальнік раённага аддзела ўнутраных спраў Дзмітрый Мілашэўскі, які заўсёды прысутнічае на такіх сустрэчах, адказаў, што самі па сабе кампаненты такой сумесі не наркатычныя. Але адназначна яныносяць шкоду здароўю.

— На жыларэперной трасе былі разбураны альтанкі. Ці заведзена па гэтым здарэнні крымінальная справа? — спыталі прысутныя.

Начальнік РАУС абяцаў адраваць заплыт у следчы аддзел. Ён рэспундаваў: «Мы займаемся прафілактыкай

правапарушэнняў, іх раскравіцём, а працоўкі перадаём у Следчы камітэт, які праводзіць расследаванне, ацэньвае доказы, сітуацыю і прамаоцны прымаць рашэнне».

А вось начальніка ўчастка Лагойскай камунальнай гаспадаркі Ірыну Чарненку хваляюць крадзяжы кантэйнераў, сметнік, пашкоджанні камунальнай маёмасці. «Усё гэта падсправаздачнае, каштуе грошай», — кажа яна.

— Праблему мы бачым, — адказаў участковы. — Апошні інцыдэнт з пашкоджаннем агароджы, можна сказаць, здарыўся на пустым месцы. Пасля выпуску веча ра хлопец пасварыўся з дзяціннай і ў запале зламаў тое, што трапіла на вочы. Летам, калі ў школьнікаў, маладзі пачнуцца канікулы, адпачынак, будзем больш актыўна з вамі працаваць.

Але Ірына Чарненка на гэтым не спынілася: «Як прагнаць з палігона асоб без пэўнага месца жыхарства, якія там пастаняна корпаюцца? Я не магу ўвесці час іх пільнаваць, а яны там разводзяць агонь, могуць і больш шкоды нарабіць».

« Нядаўна патэлефанавала ўчастковаму жанчына са Слабады. Маўляў, спойваюць сына: за некалькі дзён ён пакінуў на «кропцы» 700 тыс. рублёў.

— Гэтыя людзі маюць нейкае жыллё, месца рэгістрацыі, але, так бы мовіць, страцілі сацыяльны сувязі. Прагнаць іх адтуль нельга, паколькі палігон — гэта не рэжымны аб'ект. Але працаваць з імі трэба ўсім разам, а не толькі міліцыі. Будзем разбірацца, — паабяцаў участковы.

ПРЫ Пleshчаніцкім сельвыканкаме працуе Савет грамадскага пункта аховы правапарадку. Намеснік старшыні гэтай структуры Святлана Іванцова нагадала аб праблемах тых, хто вярнуўся з месца зняволення. Для працаўладкавання ім неабходныя дакументы. А без грошай іх не аформіш. «Звяртаемся па дапамогу да кіраўнікоў прыватных прадпрыемстваў, якія даюць ім часовую працу, каб зарабілі на аднаўленне ўсіх папер».

А яшчэ Святлана Іванцова звярнула ўвагу на цяжкасці з дастаўкай на пасяджэнні парламентарыяў. «З гэтай катэгорыі грамадзян участковы трэба актывізаваць работу. Усё астатняе вырашаем сумесна».

lazovskaya@vziasda.by

СЕСІЯ

На сесіі Брэсцкага абласнога Савета дэпутатаў, прысвечанай дзейнасці дэпутатаўскага корпусу летась, старшыня Сяргей АШМЯНЦАУ засяродзіў увагу на некаторых пытаннях дэпутатаўскай форуму мінулага года.

Рашэнне, прынятае па праблемах бяспэкі жыцця і працоўнай дзейнасці грамадзян, мяркуючы па ўсім, не скоро страціць актуальнасць. Сесія была выязнай. Праходзіла на базе шэрагу ўстаноў і арганізацый Камянецкага раёна. У дэпутатацкім форуме прымаў удзел міністр па надзвычайных сітуацыях Уладзімір ВАШЧАНКА. Разгляд пытанняў парадку дня быў выкліканы сітуацыяй, звязанай з гібеллю людзей пры розных абставінах ад вонкавых прычын. Нам нагадалі статыстыку за пачатковы год. Так, у перыяд з 2011 па 2015 год уключна ў выніку ДТЗ загінулі 644 чалавекі, на пажарах — 536, на вадаёмах — 449, на вытворчасці — 125. Такім чынам, у пэўным сэнсе з карты вобласці знік буйны сельскі населены пункт альбо невялікі сельсавет (1774 чалавекі). Самае крыўднае, што ў гэтым жалобным спісе ёсць дзеці і зусім маладыя людзі, якія нікім не стануць, не створачь семі, не нарадзяць дзяцей.

Казаць, што сесія прыме нейкае рашэнне і людзі перастануць гінуць альбо лічыцца памешанца адразу ў разы, было б найўна. Але і сядзець склаўшы рукі, падшываючы ў стос статыстычныя звесткі, не выпадае. Шукаць падыходы да ўдасканалення прафілактычнай, выхаваўчай работы з грамадзянамі ўсёх узростаў спрабавалі дэпутаты як на сесіі, так і ў ходзе падыроўкі да яе.

У якасці базавага быў выбраны Камянецкі сельскі Савет. На яго прыкладзе ўдзельнікі сесіі пераканаліся, як трэба арганізоўваць прафілактычную работу. Пачынаючы з дзіцячага садка і школы. Правілам бяспэкі тут вучачы неназойліва, у выглядзе гульні, а з павялічаннем узросту школьнікаў прымяняючы сучасныя электронныя тэхналогіі і напрацоўкі.

Вопыт названых устаноў адукацыі быў рэкамандаваны да прымянення ўсім мясцовым органам улады. Укараняць яго павінны супрацоўнікі школ і дашкольных устаноў разам

з работнікамі райаддзелаў па надзвычайных сітуацыях.

А вось у дарослых людзей трэба выхоўваць пачуццё адказнасці за сваё бяспэку і жыццё. «Па вялікім рахунку, эканамічным поспехі, прагрэс грамадства немагчымы без дысцыпліны і шырокім сэнсе — як на працоўных месцах, так і ў паўсядзённым жыцці», — прагучала на сесіі. Чым яшчэ, як не адсутнасцю ўсялякай самадyscyпліны, ігнараваннем элементарных правілаў бяспэкі можна растлумачыць гібель трох чалавек пры спальванні сухой травы летась альбо смерць аж 59 мужчын, якія курылі ў ложку ў нецвярозым стане?

Кіраўнікам сельскіх Саветаў, гарадскіх органаў самакіравання рэкамандавана энду і энду вяртацца да агучаных пытанняў на сходах грамадзян, а таксама пры кожным зручным выпадку.

Узнятыя падчас яшчэ адной сесіі мінулага года пытанні застаюцца па-ранейшаму актуальнымі, як канстатавалі дэпутаты. Гаворка ідзе пра стан і перспектывае выкарыстанне прыродна-рэсурснага патэнцыялу вобласці. Вывучэнне пытання напружэнні дэпутатаўскай форуму выявіла шэраг праблем. Напрыклад, не заўсёды без цяжкасцяў па месцы жыхарства людзі могуць набыць граві, шчэбень і нават пясок, якія патрэбны для будаўніцтва жылых дамоў і іншых памяшканняў. А неразвортлівасць органаў улады на месцах спрыяе часам асобным правапарушэнням. Гэта ж і піламатэрыялы для будаўніцтва не заўсёды можна купіць паблізу. Вось дзе сфера дзейнасці не толькі для суб'ектаў гаспадарання, але і для прадпрыемстваў малага і сярэдняга бізнесу, нават індывідуальных прадпрыемстваў. У аграгарадках варта наладзіць вытворчасць піламатэрыялаў, а дастаўку іх арганізаваць, скажам, праз гандлёвыя пункты. І не толькі піламатэрыялы, прадаваць можна асобныя віды мінеральна-прыродных рэсурсаў, якія запатрабаваны ў будаўніцтве.

Паводле заўвагі Сяргея Ашмянцава, на Брэсцкім магло б быць значна больш і прадпрыемстваў па перапрацоўцы грыбной, ягад, іншых дароў лесу. Заадно з'явіліся б і новыя рабочыя месцы, што апошнім часам набывае асаблівую актуальнасць.

ТАЛЕРКІ — ЧЫСТЫЯ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Анкетаванне, якое правялі ў школах — удзельніках эксперымента, пацвердзіла, што культура харчавання, сільнасці ў ежы дзіцяці фарміруюцца ў сям'і. І ў цэлым разуменне важнасці правільнага, здоравага харчавання ёсць. Невыпадкова аднымі са страў «лідароў», паводле апытання, сталі салаты са свежай агародніны (агуркі, памідоры, капуста). Менш падабаюцца стравы са свініны, больш — з тлушкі, рыбы. Дзеці таксама хочучь, каб было больш садавіны, сокаў.

Зразумела, не ўсе прапановы, якія школьнікі выказалі ў анкетах, будуць ажыццяўляцца. Напрыклад, піць альбо чыпы, калі надта хочацца, давядзецца ўжываць асобна ад школьнага меню.

— Па-першае, у рацыёну ёсць пэўны цэнавы сегмент, і не ўсе віды харчавання тут можна выкарыстаць. А па-другое, у мяню ўлічваюцца натуральныя нормы па каларыйнасці прадуктаў, бялку, тлушчу, вугляводах, — тлумачыць Ірына Новікава.

— Ці не атрымалася так, што пажаданні дзяцей не стыкуюцца з неабходнымі патрабаваннямі? — пацікавілася мы.

— Усе неабходныя прадукты, якія школьнікі таго ці іншага ўзросту павінны атрымаць згодна з нормай, санітарнымі правіламі, яны атрымліваюць.

У школьнай сталовай.

— А як ставіцца да гэтага эксперымента бацькі школьнікаў?

— Імкнёмся быць з імі партнёрамі. Нашы спецыялісты выступаюць на бацькоўскіх сходах, запрашаем бацькоў на дэгустацыю страў, якія гатуюць дзецям. З цікавасцю выслушаем і па магчымасці ажыццявім іх прапановы.

prakopchik@vziasda.by

РАДАСЛОЎНАЯ ДЛЯ ВЯСКОЎЦАЎ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

— Я ўдзячны за гэта раённым уладам, — кажа суразмоўца. — Магчыма, яны і так пакінулі б гэты ФАП. Але штуршок, які дамоў, даў наш тэлефонны званок. І тое, што падпісы сабралі, таксама спрацавала. Калі б мы маўчалі, ФАП маглі б і закрыць.

Пенсіянеры звяртаюцца да Абраменкі з рознымі просьбамі. То комін трэба пачысціць, то нешта адрамантаваць. І ён не забываецца лішні раз нагадаць пра гэта сацыяльным службам, а потым пракантраляваць.

— А самі дапамагаеце?
— А як жа! Бяру касу ў рукі і хлопцаў за сабой вяду. Вясна прыйшла, у іх ужо бензапілы напаягатове. Едзе, напрыклад, сельвыканкам нашы могілкі добраўпарадкаваць, я таксама з мужчынамі далучаюся. Большасць з разуменнем да гэтага ставіцца, хаця, чаго душой крывіць, ёсць і абыякавыя. Маўляў, а мне гэта трэба? Або вось пастаяў са старшынёй, пагатурый — адразу пачынаюць наракаць: у любімычкі заіпаўся? Есць і такія, што абураліся: а чаго Абраменка камандуе нам? Колькі людзей, столькі і поглядаў. Але нельга апуськаць рукі. Адзін раз нагадаеш: прыбраць каля свайго дома, другі, трэці... І — прыбіраюць. Вясной дзятчэ збіраю, ідзем з мяшкамі ўздоўж вуліцы, смецце збіраем. Яны з маленства павінны разумець, што смецце дрэнна. І ў нас чыста, прыгожа.

Без працы сумна

Тое, што ён сам працаваць любіць і ўмее, відаць няўзброеным вокам. Авецкагадоўляй заняўся яшчэ да таго, як з'явілася дзяржпраграма. Але прэфэрэнцыялі скарыстацца не атрымалася, бо ўпарта не жадае быць фермерам. «Што ад гэтага зменіцца? Вось калі б мне тэхніку дапамаглі, у мяне было б не

Разам з гімнасцёркай перадалі ўзнагароды.

200 галоў, а 1200. І тыя, хто сёння матаецца на заробкі ў Расію, прыйшлі б да мяне працаваць. А так уся мая падтрымка — гэта жонка. І то маральная, бо ўсю цяжкую працу мужчына павінен браць на сябе».

Пад чараду гаспадар купіў старыя дамы і зрабіў з іх хлявы. Кармы нарыхтоўвае сваімі сіламі. На плошчы 1,5 га летам спее ячмень, пшаніца і трэіцкале. Вырошчвае бульбу, садавіну, гародніну... Некаторыя лічаць: буржуй. Гэта ўспрымае вельмі балюча. «Была аднойчы тут дэлегацыя з вобласці, — з крыўдай у голасе ўзгадвае гаспадар. — Нехта папракнуў: і пасля гэтага людзі яшчэ скардзяцца, што дрэнна жыць у вёсцы. Я ўскіпеў. Лёгка казаць, а паспрабуй у 5 гадзін раніцы ўстаць і круціцца да ночы. Каб толькі накарміць гаспадарку, трэба як мінімум 2 гадзіны. А яшчэ з балота вядзьёр 30-40 вады нацягаць. Але мне цікава тое, чым я займаюся, таму і аддача ёсць».

Старшыня Сялецкага сельсавета Сяргей ПРАХАРЭНКА:

— Такіх людзей, як Аляксандр Абраменка, не шмат, не кожнага яшчэ ўгаворыш на грамадскія справы. А Абраменка — малайчына. Дапамагае наводзіць парадак у вёсцы, працуе старанна.

Покліч продкаў

Абраменка перажывае, што аптымізацыя ўсё ж такі не пашкадавала іх вясковы клуб. «Чаму закрылі, не ведаю, — уздымае суразмоўца. — Вунь у іншых вёсках і насельніцтва менш, а клуб працуе. Дзе ж нам цяпер святы адзначыць?» Каб не страціць будынак зусім, Аляксандр прыставаў яго пад будучы музей. Мясцовыя жыхары яму ў гэтым ахвотна дапамагаюць. Кожны нясё, што можа: гарлачы, калаўроты, ручнікі, сцягі, савецкія падручнікі, ёсць нават металічная калыска... Частку гэтых рарытэтаў можна ўбачыць сёння ў былым будынку клуба. Але самае каштоўнае захоўваецца ў «запасніках». У вёсцы гісторыя багатая, таму Аляксандр збіраецца зрабіць музей з некалькіх блокаў: даўніна, вайна, савецкі час, савецкая школа. Асобна прадставіць сялянскі побыт.

Ганаровая месца будзе адведзена аднавяскоўцам, якія прыйшлі праз пекла вайны. Аляксандр прыклаў усе намаганні, каб вярнуць з небыцця імяны палеглых суайчыннікаў. З пошукавікамі працуе ўжо не першы год і ганарыцца, што адноўлена 8 імянаў. А яшчэ знаходзіць франтавікоў, якіх несправядліва забілі: у кнізе «Памяць» пазначана ўсяго 6 чалавек, якія вярнуліся дадому жывымі, ён знайшоў яшчэ 25.

— Вось медалі Міхала Маркавіча Вараб'ёва, — паказвае Аляксандр. — Родныя перадалі іх разам з кашуляй. З вёскі Разьрытае прывезлі ўзнагароды Аляксандра Мацвеевіча

Хомчанкі... Сёння шмат чаго з гэтага ідзе на продаж. Прапануюць: хлопцы, я дам болей, пакінець гэта тут. Каб рэчы, якія належалі мясцовым жыхарам, не пакідалі вёску.

Вёска Смолькі — паселішча, дзе прозвішчы жыхароў амаль спрэ «русскія» — Казловы, Смалюковы, Земляковы, Правіны, Вараб'ёвы. І па назве Смольскіх сугучны са Смаленскам.

Старшыня сельсавета Сяргей ПРАХАРЭНКА, Алена і Аляксандр АБРАМЕНКІ.

Цяпер стараста імкнецца ўсе гэтыя тамніцы раскравіць. Нешта знаходзіць ў інтэрнэце, але больш расказваюць старыя людзі. Яны, наогул, скарбіцца мудрасці. Старажылка Еўдакія Землякова, напрыклад, можа радавод кожнага жыхара расказаць. Аляксандр гэта ўсё падрабязна запісвае: будзе чым на свята вёсцы землякоў здзівіць.

zigulya@vziasda.by
Фота аўтара.

НА КАНТРОЛІ

ЗА АБЫЯКАВАСЦЬ МОГУЦЬ І ЗВОЛЬНИЦЬ

Звароты грамадзян — гэта і інфармацыя пра самавольства адказных асоб, сігналы наконт парушэнняў законаў. А з правамі фармалізму можа сутыкнуцца нават старшыня Камітэта дзяржкантролю. Нядаўна ў Віцебскай вобласці падводзілі вынікі кантролю за разглядам зваротаў грамадзян і мерамі рэагавання.

І энду праблемы ЖКГ

— Летась у камітэт паступіла 459 пісьмовых зваротаў. Прызнаны неабгортванымі 115 (пазлетась — 42), — расказаў першы намеснік старшыні Камітэта дзяржаўнага кантролю Віцебскай вобласці Вячаслаў ДАНІЛАЎ.

Паводле яго слоў, у 2 разы больш стала зваротаў па камунальна-бытавых пытаннях, а таксама па пытаннях дзейнасці прадпрыемстваў і арганізацый. Павялічылася колькасць зваротаў па несвоечасовай выплаце зарплаты. Часцей за астатніх скардзіліся жыхары Віцебска і Віцебскага раёна.

— Традыцыйныя звароты — невыкананне або няякаснае выкананне работ па бягучым і капітальным рамоне жытлёвага фонду. Таксама людзей хваляюць будаўніцтва і рамонт аб'ектаў, вонкавае добраўпарадкаванне, аплата жыллёва-камунальных паслуг... У сувязі са зменамі ў заканадаўстве абвастралася пытанне рамонт пад'ездаў, бо цяпер ён робіцца за грошы грамадзян. Толькі ў канцы мінулага года ў Камітэт паступіла 5 калектывных зваротаў з такой нагоды, — канстатуе начальнік аддзела экспертна-прававой работы і зваротаў грамадзян Камітэта дзяржаўнага кантролю Віцебскай вобласці Вера ТРАСАВА.

Грамадзяне скардзіліся на адсутнасць інфармацыі пра запланаваны рамонт за кошт сродкаў жылцоў, яго тэрміны. Заяўлялі і пра неправадзённе або неналежнае правядзённе арганізацыям ЖКГ сходаў жыхароў. Паведамлялі пра завышэнне кошту выкананых работ і няякасны рамонт, абураліся адсутнасцю належнага кантролю па гэтых пытаннях.

За рамонт — 700 тысяч з кватэры

Падчас пасяджэння калегіі камітэта быў агучаны «ўзорны факт» фармалізму: чыноўнікі прыслалі адпіску старшыні Камітэта дзяржкантролю. А ўсё пачалося падчас сустрэчы з работнікамі Аршанскага камбіната хлебапрадуктаў. Была агучана праблема: без узгаднення з жылцамі пачалі рамонтаваць пад'езд, а людзям прапанавалі скінуцца па 700 тысяч рублёў з кожнай кватэры.

— Першы адказ з Аршанскага райвыканкама, падпісаны намеснікам старшыні, насіў фармальны характар. Не на энду пытанні былі дадзены адказы. І толькі пасля паўторнага патрабавання камітэта зварот быў разгледжаны належным чынам. Кошт работ па бягучым рамоне пад'езда знізіўся больш чым у 2 разы, — праінфармавала Вера Трасава.

Шмат фактаў, калі кіраўнікі думалі пра падначаленыя ў апошнюю чаргу. У прыватнасці, дырэктар гаспадаркі «Князь» Шаркаўшчынскага раёна не прымаў мер для своечасовай выплаты зарплаты, за што быў пакараны. Але высноў не зрабіў. У гаспадарцы была запазычанасць, у тым ліку і ў фонд сацыяльнай абароны насельніцтва. Пры гэтым дырэктар распарадзіўся купіць новыя службовыя аўтамабільы. За гэта яго аштрафавалі на 600 тысяч вельмічмы — 108 міліёмаў рублёў. Дарэчы, у многіх раёнах выяўляюцца аналагічныя выпадкі.

І без жыроек можна?

Падчас выязнага прыёму кіраўніка дзяржкантролю жыхарка Віцебскага раёна паведала на першы погляд неверагоднае — ёй сістэматычна не дастаўлялі жыроек. У выніку яна несвоечасова аплачвала камунальныя паслугі. За гэта налічвалі пеню. Віцебскі райвыканкам, замест таго каб ліквідаваць праблему ў працы прадпрыемстваў ЖКГ, прадаставіў інфармацыю аб адсутнасці факту парушэння. Адпіску атрымаў заўнік і Камітэт дзяржкантролю. Кантралёрам прыйшлося выехаць на месца. Яны ўпэўніліся, што жыхарка пасёлка Янавічы гаварыла праду.

Падчас відэасувязі кіраўнікам райвыканкамаў нагадалі, што за абыякавасць яны могуць страціць пасады. Дэкратм Прэзідэнта № 5 «Аб умацэнні патрабаванняў да кіруючых кадраў і работнікаў арганізацый» вызначана, што працоўныя дагаворы (кантракты) скасуюваюцца за парушэнне ўстаноўленага заканадаўства парадку разгляду зваротаў.

Аляксандр ПУШКАНСКІ. pukshanski@vziasda.by

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

РЭГІСТРАЦЫОНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыяна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.** **Адказная за выпуск** **КАРПЕНКА Н.У.**

Грамадскі савет: **ГЕРАСИМОВІЧ С.М.,** старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **АСКЕРКА Ю.В.,** адказны сакратар Савета па ўзаемадзейні органу мясцовага самакіравання пры Савеці Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь;

НАВУМЕНКА А.В., старшыня Нараўлянскага раённага Савета дэпутатаў; **СУШЧАНКА М.Л.,** старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Баўрыўскага раёна.

Выдавец — Рэдакцыяна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда» **АДПАС РЭДАКЦЫЯ:** 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН: 292 44 12; e-mail: info@vziasda.by

Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларусь Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.108. Нумар падпісаны ў 19.30 15 сакавіка 2016 года.

Учетный номер плательщика: 100066751
Вид экономической деятельности: МОНТАЖ, НАЛДКА, ТО СИСТЕМ ОПС
Организационно-правовая форма: частная

Table with columns: АКТИВЫ, Код строки, На 31 декабря 2015 г., На 31 декабря 2014 г., СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ, Код строки, На 31 декабря 2015 г., На 31 декабря 2014 г.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИХ И УБЫТКАХ за 2015 г.

Table with columns: Наименование показателей, Код строки, За январь-декабрь 2015 г., За январь-декабрь 2014 г., Наименование показателей, Код строки, За январь-декабрь 2015 г., За январь-декабрь 2014 г.

«29» марта 2016 года в 15.00 состоится очередное общее собрание акционеров ОАО «НеоТрейдЗапад» по адресу: г. Гродно, ул. Господаря, 8

- 1) Итоги финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2015 год и основные направления деятельности Общества в 2016 году.
2) Отчет Наблюдательного совета Общества за 2015 год.
3) Утверждение годового бухгалтерского баланса, отчетов о прибылях и убытках Общества за 2015 год.

Акционеры могут ознакомиться с материалами по вопросам повестки дня собрания: с 10.00 до 15.00 начиная с 18.03.2016 года по адресу: г. Гродно, ул. Господаря, 8.

ИЗМЕНЕНИЕ В ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ

по объекту «Застройка жилых кварталов с объектами социальной инфраструктуры в границах пр. Дзержинского – пр. Любимова – ул. Семашко (1 очередь строительства). Жилой дом № 2 по генплану со встроенными помещениями».

Застройщик – коммунальное дочернее предприятие «Управление капитального строительства Запад», зарегистрированное Мингорисполкомом 05.01.2015 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за №192400611. Юридический адрес: 220025, г. Минск, ул. С. Есенина, д. 4-107, тел./факс 234-16-99, тел. 234-16-98. Режим работы: понедельник – четверг с 8.30 до 17.30, пятница с 8.30 до 16.15. Обеденный перерыв с 13.00 до 13.45.

Начало строительства объекта – 01.01.2012.
Окончание строительства объекта – май 2016.
Получено разрешение Госстройнадзора на производство строительно-монтажных работ от 24.02.2016 № 2-203Ж/039/11.

Для привлечения должников к строительству по договорам создания объектов долевого строительства для физических и юридических лиц предлагается встраиваемые помещения (без выполнения внутренних отделочных работ) на 1 этаже:
- помещения административно-торгового назначения № 1 в осях 1-7, А-Н общей площадью 89,09 кв.м.;
- помещения административно-торгового назначения № 2 в осях 5-15, А-К общей площадью 86,45 кв.м.;
- помещения административно-торгового назначения № 3 в осях 12-20, И-Р общей площадью 56,22 кв.м.;
- помещения административно-торгового назначения № 4 в осях 13-20, Р-Э общей площадью 63,74 кв.м.

Стоимость 1 кв. метра встроенных помещений эквивалентна 1 050 долларов США (с НДС).
Условия оплаты – в рассрочку до конца строительства в соответствии с графиком платежей.
Стоимость помещения фиксируется в долларах США эквиваленте и остается неизменной в долларом США эквиваленте до окончания действия договора.

Если гражданин либо иной претендент на участие в долевом строительстве в течение 30 календарных дней с момента получения его заявления не явился для заключения договора и не сообщил об уважительных причинах своей неявки, его заявление на участие в долевом строительстве утрачивает силу и застройщик оставляет за собой право заключить договор на заявленное помещение с другим претендентом.
Срок действия настоящей проектной декларации – до момента опубликования новой проектной декларации, которая отменяет действие настоящей.

С более подробной информацией об объекте долевого строительства и ходе работ по строительству жилого дома можно по адресу: г. Минск, ул. С. Есенина, д. 4-107, каб. 1, тел.: 234-16-98, (044) 795-44-44.

Центр Промышленной Оценки

• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Организатор аукциона ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец ОАО «Белбалкаем», г. Минск, ул. Промышленная, 15

Table with columns: Инвентарный номер, Наименование, Назначение, Общая площадь, Адрес

Сведения о земельном участке: площадь 0,0103 га, кадастровый номер 14010000000201233, предоставлен провану на праве постоянного пользования.

Начальная цена Лота № 1 с НДС 20% – 366 420 960 бел. руб.

Table with columns: Инвентарный номер, Наименование, Назначение, Общая площадь, Адрес

Сведения о земельном участке: площадь 0,1307 га, кадастровый номер 340100000002004928, предоставлен провану на праве постоянного пользования.

Начальная цена Лота № 2 с НДС 20% – 1 521 342 720 бел. руб.

Table with columns: Инвентарный номер, Наименование, Назначение, Общая площадь, Адрес

Сведения о земельном участке: площадь 0,4566 га, кадастровый номер 242400000001000460, предоставлен провану на праве постоянного пользования.

Начальная цена Лота № 3 с НДС 20% – 1 966 613 760 бел. руб.

Table with columns: Инвентарный номер, Наименование, Назначение, Общая площадь, Адрес

Сведения о земельном участке: площадь 0,5112 га, кадастровый номер 242400000001000460, предоставлен провану на праве постоянного пользования.

Начальная цена Лота № 4 с НДС 20% – 1 643 996 520 бел. руб.

Задаток 10% от начальной цены лота в белорусских рублях перечисляется на р/с №3012343260010 в Дирекцию ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области, БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки».

Срок подписания договора купли-продажи 20 (двадцать) рабочих дней после проведения аукциона
Условия оплаты предмета аукциона Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5% в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона (Лот), такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи.

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также порядок оплаты победителем аукциона (либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) вознаграждения и фактических затрат на организацию и проведение аукциона оговорены в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpro.by

Дата и время проведения аукциона 20.04.2016 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Дата и время окончания приема документов 18.04.2016 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»

Контактная информация Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-183-69-71
www.cpro.by
E-mail: auction@cpro.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПОВТОРНОМ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ

Table with columns: Наименование объекта, Местонахождение объекта, Организатор торгов, Начальная цена продажи, руб., Сумма задатка, руб., Характеристика объекта, площадь земельного участка (га), решение об отводе земельного участка, кадастровый номер, Ограничения в использовании земельного участка, Видное право, срок аренды земельного участка, Размер расходов, связанных с проведением аукциона и подготовкой документации, руб., Наименование объекта, Местонахождение объекта, Продавец объекта, Организатор торгов, Начальная цена продажи, руб., Сумма задатка, руб., Характеристика объекта, площадь земельного участка (га), решение об отводе земельного участка, кадастровый номер, Видное право, срок аренды земельного участка, Размер расходов, связанных с проведением аукциона и подготовкой документации, руб.

Аукцион состоится 30 марта 2016 года в 12.00 по адресу: г. Могорит, ул. Красноварская, 1. Контактные телефоны в г. Могорит: (8 01651) 2 30 01, 2 30 17, 2 28 03.

Для участия в аукционе предоставляются: 1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме и подписанное соглашение с райисполкомом. 2. Заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на расчетный счет №360223010256 ЦБ № 120 филиала 100 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 150501246, УНП 200079363, ОКПО 292227641, код платежа 04901, получатель платежа – Велюрский сельский Совет депутатов.

3. Для участия в аукционе гражданин, юридическое лицо (лицо либо через своего представителя или уполномоченное должностное лицо) в установленном в извещении срок подает заявление об участии в аукционе, указав кадастровые номера и адресе земельных участков, которые они желают приобрести в частную собственность, представляют документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задаток) на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении, с отметкой банка, а также заявление в письменном виде в исполнительный комитет или по его поручению в организацию, с которой заключено соглашение.

В соглашении должно быть предусмотрено условие о задатке, а также конкретный размер штрафа, уплачиваемого победителем аукциона в случае, указанных в пункте 29, абзаце третьем части первой пункта 63 Положения о порядке организации и проведения аукционов по продаже земельных участков в частную собственность, утвержденного Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462; единственным гражданином или юридическим лицом, подавшим заявление на участие в аукционе (являвшимся на аукционе единственным участником аукциона) в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов, в случае его отказа (уклонения) от возмещения затрат на организацию и проведение аукциона; участником аукциона, отказавшимся объявить свою цену за предмет аукциона, в результате чего аукцион признан нерезультативным в соответствии с частью четвертой пункта 24 Положения о порядке организации и проведения аукционов по продаже земельных участков в частную собственность, утвержденного Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462.

Кроме того, в комиссию или организацию предоставляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом участника аукциона – документ, подтверждающий полномочия участника аукциона, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов организации.

Консолидированными участниками для участия в аукционе представляются также оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе. При подаче документов на участие в аукционе граждане

Центр Промышленной Оценки

• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Организатор аукциона ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец Витебская обл., Дошицкий р-н, г.п. Бегомль, ул. Юхновца, 1

Table with columns: Наименование, Общая площадь, Инвентарный номер, Адрес

Сведения о земельном участке: пп. 0,0497 га (доля в праве – 67/100) предоставлен провану на праве аренды (срок действия по 20.04.2017) для обслуживания здания бытового обслуживания.
Обращение: расположен в охраняемых зонах линий электропередачи пл. 0,0028 га.

Начальная цена без НДС – 117 305 520 белорусских рублей
Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с №3012343260010 в Дирекцию ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области, БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки».

Срок подписания договора купли-продажи 15 рабочих дней после проведения аукциона
Условия оплаты предмета аукциона Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5% в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) дней после заключения договора купли-продажи.

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат за организацию аукциона оговорены в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpro.by

Дата и время проведения аукциона 19.04.2016 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Дата и время окончания приема документов 18.04.2016 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»

Контактные телефоны Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-183-69-71
E-mail: auction@cpro.by

Центр Промышленной Оценки

• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Организатор аукциона ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, пр-т Машерова, 29

Table with columns: Наименование, Доля в уставном фонде общества с ограниченной ответственностью «Кафе «Премьера» в размере 96,911%

Дополнительная информация: ООО «Кафе «Премьера» зарегистрировано Минским Горисполкомом 1 июня 2012 года. Основным видом деятельности является «Деятельность ресторанов и кафе». Уставный фонд общества составляет – 1 098 640 белорусских рублей и состоит из недвижимого вклада (имущества) и денежного вклада в уставный фонд. Местонахождение общества: г. Минск, пр. Машерова, д. 29. Помещение кафе расположено на 2-м этаже административного здания на арендуемых площадях общей площадью 311,9 кв.м.

Начальная цена предмета аукциона без НДС – 977 479 000 белорусских рублей
Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с №3012343260010 в Дирекцию ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки».

Срок подписания договора купли-продажи 10 рабочих дней после проведения аукциона
Условия аукциона: в течение 30 дней после подписания договора покупатель обязан внести изменение в устав ООО «Кафе «Премьера» и зарегистрировать данные изменения в установленном порядке в Минском городском исполнительном комитете.

Условия оплаты предмета аукциона Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи.

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат за организацию аукциона оговорены в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpro.by

Дата и время проведения аукциона 19.04.2016 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Дата и время окончания приема документов 18.04.2016 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»

Контактные телефоны Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-183-69-71
E-mail: auction@cpro.by

Извещение о проведении 18 апреля 2016 года торгов с условиями по продаже изолированного помещения, принадлежащего ОАО «МАПИД»

Table with columns: Наименование, характеристика и местонахождение продаваемого имущества, Начальная цена, бел. руб. (без учета НДС), Размер задатка, бел. руб.

Изолированное помещение общей площадью 514 кв. м., расположенное по адресу: г. Минск, ул. Калиновского, д. 57, корп. 2, пом. 2Н (наименование: Помещение, не относящееся к жилищному фонду, инвентарный номер 500/Д-70780832)

Продавец имущества: ОАО «МАПИД», ул. Р. Люксембург, 205, 220036, г. Минск.
Организатор торгов: Государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск

Условия торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и условиями проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МАПИД», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы: заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление на повышение цены повышения аукционистом до тех пор, пока только один участник согласен приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а новая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае, если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов после предъявления копии платежных документов о перечислении вознаграждения за организацию и проведение торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.

Расходы, связанные с государственной регистрацией договора купли-продажи и основанного на нем перехода права собственности, оплачиваются победителем торгов (покупателем).

Торги проводятся 18 апреля 2016 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукциона. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 18.03.2016 по 14.04.2016 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

По вопросу ознакомления с продаваемым имуществом следует обращаться по телефону: 207-16-73.

Телефоны для справок: (017)327-48-36 (УП «Минский городской центр недвижимости»); (017)207-16-73 (ОАО «МАПИД»).

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Table with columns: Наименование (описание) имущества и его стоимость, Собственник (владелец) имущества, Наличие обременений, Местонахождение (адрес) имущества, Место (адрес), дата и время проведения торгов

Справочная информация об организаторе торгов (г. Витебск, ул. Б. Хмельницкого, 10/1, www.vitebskjust.gov.by)

Лицо, желающее принять участие в торгах, до начала торгов должно: 1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии претензий для приобретения имущества, предусмотренных условиями торгов. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет управления принудительного исполнения ГКУ Витбисполкома №368 (002127 614021, 8 (033) 6879148 «АСБ Беларусбанк», код БИК 300002050, не позднее 15.09.2016 г.)

Минимальная величина первого шага – 5% от первоначальной стоимости лота. В соответствии с частью 3 статьи 401 Хозяйственного процессуального кодекса Республики Беларусь возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется покупателем имущества.

Более подробную информацию можно получить по адресу: главного управления юстиции Витебского облисполкома www.vitebskjust.gov.by

РУП «Институт Недвижимости и Ценки» извещает о проведении открытого аукциона по продаже зданий, принадлежащих ОАО «Проборостроительный завод Оптрон»

Table with columns: № лота, № лота/лота, Наименование и краткая характеристика предмета торгов (движимое имущество), Начальная стоимость с учетом НДС 20%, Наименование и краткая характеристика предмета торгов, Ед. изм., Количество, Начальная стоимость с учетом НДС 20%

Обременения: 1. Обременение права собственности на капитальное строение с инв. №500/28332 право залогов. Согласно залогодержателя на отчуждение здания получено. 2. АРЕНДА. 2.1. Часть здания производственно-оперативного блока с инв. №500/28332 сдается в аренду: 155,00 кв.м по 31.05.2016; 216,90 кв.м по 31.01.2017; 84,60 кв.м по 31.05.2018; -224,50 кв.м по 31.10.2016; -155,00 кв.м по 30.11.2017; -825,40 кв.м по 30.11.2018; -228,40 кв.м по 31.10.2018. 2.2. Часть здания складского блока с инв. №500/С-28995 сдается в аренду: 73,43 кв.м по 30.09.2016; 44,80 кв.м по 30.06.2016; -28,80 кв.м по 28.02.2018.

ЗЕМЕЛЬНЫЙ УЧАСТОК Земельный участок площадью 6,977 га с кадастровым номером 50000000009005162. Назначение – для эксплуатации и обслуживания здания специализированного склада, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ по ул. Франциска Скорины, 52/1, здания многофункционального назначения по ул. Франциска Скорины, 52/2, здания неустановленного назначения по ул. Франциска Скорины, 52/4, здания неустановленного назначения по ул. Франциска Скорины, 52/1, здания неустановленного назначения по ул. Франциска Скорины, 52/1, здания специализированного для производства машин и оборудования (машиностроения) по ул. Франциска Скорины, 52/3, здания неустановленного назначения по ул. Франциска Скорины, 52/3, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/5, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/10, здания специализированного склада, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ по ул. Франциска Скорины, 52/6, здания административно-хозяйственного по ул. Франциска Скорины, 52/11, сооружения специализированного энергетик по ул. Франциска Скорины, 52/12, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей грузовые и газополноценные) по ул. Франциска Скорины, 52/9, здания специализированного для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования по ул. Фран

ТЫСЯЧАГАДОВЫ ВОПЫТ

СТАРАЖЫТНЕЙШЫ, ЧЫМ «ПАГОНЯ»

Вячаслаў Даніловіч:

— Хацеў бы звярнуць увагу на тое, што ў нашай Канстытуцыі прапісана: яна прымаецца на аснове шматвяковай гісторыі беларускай дзяржаўнасці. Гэты падстаў верны. У 2011–2012 гадах вучонымі з аддзела гісторыі Беларускай дзяржаўнасці нашага інстытута распрацаваны новы канцэптуальны падыход тлумачэння самой дэфініцыі «дзяржаўнасць», што варта пад ёй разумець. Так, дзяржаўнасць — гэта права этнацыянальнай суольнасці, патэнцыяльнага здольнасць яе зліты да працяглага самастойнага існавання. Такім чынам, дзяржаўнасць складаецца з многіх элементаў: сюды ўваходзяць і эканамічныя пытанні, і культурныя, і палітычныя, і ўсе іншыя складнікі, характэрныя для любога грамадства на працягу яго развіцця.

Новая трактоўка дала магчымасць вучоным інстытута абгрунтаваць канцэпцыю гісторыі беларускай дзяржаўнасці ў дзвюх непарыўна звязаных формах — гістарычнай і нацыянальнай.

Гістарычныя формы дзяржаўнасці, якія існавалі на нашых землях, можна пералічыць, пачынаючы ад Кіеўскай Русі, Польшкага і Тураўскага княстваў, потым — Вялікага Княства Літоўскага, Рускага, Жамойцкага, Рэчы Паспалітай, Расійскай імперыі. Аб'ектыўныя навуковыя аналізы сведчыць, што далучэнне нашых земляў да апошняй паспрыяла спыненню паланізацыі на тэрыторыі Беларусі. Фактычна мы атрымалі магчымасць захаваць свае нацыянальныя асаблівасці, развіццё далей. Неабходна памятаць пра тое, што ў Расійскай імперыі беларусаў не разглядалі як нейкі падначалены народ. Існавала канцэпцыя трыаднага рускага народа, які складаўся з трох частак — велікарусаў, беларусаў, маларусаў. Гэты трыадны народ у Расійскай імперыі разглядаўся як дзяржаваўтваральны.

Тое ж самае, калі казаць пра часы Рэчы Паспалітай. Лічу, няправільна сцвярджаць, што ў Рэчы Паспалітай не было нічога беларускага. Як не было, калі там жылі нашы продкі? Тая ж самае сям'я, якія захававалі і беларускую мову, і нашы традыцыі, культуру. Гэта сведчыць пра тое, што беларускі складнік прысутчыў. Так, наша шляхта з цягам часу паланізаваўся. У яе таксама свае асаблівасці, свае рысы культуры прысутчылі. Але адмаўляцца і гаварыць, што Рэч Паспалітай — гэта нейкая чужая дзяржава на нашых тэрыторыях, абсалютна няправільна.

Вышэйазначаныя гістарычныя формы дзяржаўнасці чым адметныя? У першую чаргу тым, што ўсе яны мелі палітычны характар. У рамках гэтых дзяржаў аб'ядноўваліся некалькі народаў. У той жа самай Кіеўскай Русі, Польшкі, Тураўскага княства, Вялікім Княстве Літоўскім, Рэчы Паспалітай, Расійскай імперыі. І кожны з такіх народаў мае права на гістарычную спадчыну гэтых дзяржаў. У тым ліку і беларусы.

З іншага боку, мы не павінны забываць пра тое, што ў Вялікім Княстве Літоўскім дзяржаўнай мовай была старабеларуская. Статуты Вялікага Княства — першыя фактычныя заканадаўчыя канстытуцыйныя акты ў Еўропе, якія грунтваліся менавіта на мясцовым праве, — напісаны на нашай мове. На часы ВКЛ прыпадае перыяд росквіту беларускай культуры, у тым ліку і дзейнасць беларускага ў ўсходнеславянскага першадрукара Франціска Скарыны.

Другая частка гісторыі нашай дзяржаўнасці звязана з яе нацыянальнымі формамі. Кажучы прастай мовай, нацыянальныя формы — гэта тыя, дзе прысутнічае слова «беларускі». Тут можна пачаць з Беларускай Народнай Рэспублікі. Зразумела, рэальнай дзяржавай яна не стала, але гэта была першая спроба абвясціць незалежную беларускую дзяржаву, хоць і няўдала. Далей — Сацыялістычная Савецкая Рэспубліка

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Вячаслаў ДАНИЛОВІЧ

Марат ЖЫЛІНСКІ

Ігар МАРЗАЛЮК

Сяргей МЫСІЕНКА

Галіна ФІЛІПОВІЧ

Аляксандр ДАНИЛАУ

Беларусь, абвешчаная 1 студзеня 1919 года, потым таксама ў студзені, Літоўска-Беларуская ССР, далей Беларуска-Савецкая Сацыялістычная Рэспубліка, якую другі раз абвясцілі ўжо ў ліпені 1920 года. Нарэшце, сённяшняя наша дзяржава — Рэспубліка Беларусь.

Яшчэ адна важная рэч, на якую неабходна звяртаць увагу, заключаецца ў тым, што ў плане развіцця сённяшняй беларускай дзяржаўнасці нам трэба больш казаць пра нашы дасягненні, выразна іх усведомляць.

Вельмі важны момант, пра які мы мала гаворым — гэта сучасная сімволіка нашай дзяржавы, якая мае глыбокія старажытныя карані, значна больш старажытныя, чым тая ж «Пагоня». Чырвоны, зялёны і белы колеры беларускага сцяга абумоўлены як гістарычна, так і светлагледзя, яны звязаны з духоўнымі вытокамі нашага народа.

Сістэма эканомікі, сістэма адукацыі, сістэма культуры развівалася такім чынам, што моладзь сёння ідэнтыфікуе сябе беларусамі.

Мы адносімся да ліку ўнікальных краін свету, якія маюць старажытны арнамент на сваім сцягу. Такіх па палцах можна пералічыць! А гэта тысячагадовая гісторыя, вытокі гэтага арнаменту знаходзяцца ля дзёньні ў каменным веку! Ён сімвалізуе сонца, зямлю, урадлівае, ключ да шчасця. Арнамент пранізвае ідэя добра, пажаданне дабрабыту і росквіту. Чырвоны колер здаўна сімвалізуе сонца. Разам з тым ён усавабляе волю, мужнасць, высакароднасць. Менавіта такога колеру былі дзяржаўныя сцягі ў Старажытнай Русі, Вялікім Княстве Літоўскім, Сацыялістычнай Савецкай Рэспубліцы Беларусі, Літоўска-Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспубліцы, Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспубліцы ў 1951 г.), Саюзе Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. Зялёны колер — гэта не толькі сімвал прыроды, але і сімвал маладосці, энергіі, любові, вясны і адраджэння, колер шчырасці, даброты, стваральнай працы. А калі зазірнуць яшчэ глыбей, то мы убачым, што зялёны — гэта колер старажытнеславянскай багіні Ляды, якая атакавала жаночую стваральную энергію свету — крыніцу сусветнай гармоніі, плённага, творчага ўзаемадзеяння ўсіх яго складнікаў. Менавіта адсюль лад у сям'і, у грамадстве, лад у дзяржаве, дзе гаворыцца аб тым, што мы — мірны народ, але заўжды гатовы абараняць сваю Айчыну.

Наша шматвекавая гісторыя пацвярджае: нягледзячы на тое, што Беларусь знаходзіцца на геапалітычным скрывааным паміж Усходам і Захадам, Поўначу і Поўднем і тым праз нас праходзілі шматлікія войны, мы захапілі захавацца, адстаць сваё права на самастойнае развіццё і ўрашчы прысці да незалежнай Рэспублікі Беларусі.

ГАНАРЫЦА СВАЁЙ УНІКАЛЬНАСЦЮ

Марат Жылінскі:

— Працуючы кіраўнікі дзяржавы, які сказаў, што ў XX стагоддзі мае Беларусь, выплукталі сваю дзяржаўнасць. Гэта вынік тысячагадовай гісторыі, калі напрыканцы XX стагоддзя наша краіна атрымала сапраўднае незалежнасць.

Гледзячы праз прызму гістарычных ведаў, ясна, што мы маем дастаткова глыбокі карані, якіх не маюць часам нават развітыя дэмакратызаваныя краіны Еўропы і свету. Тая ж заканадаўчая галіна нашай улады мае старажытныя карані, амаль такіх ж, як Ірландыя, Шатландыя, Англія. У нас зачаткі чэварога ўладкавання па пісьмовых крыніцах былі з IX стагоддзя, насамрэч яны існавалі яшчэ раней. Усе задаткі дзяржаўнасці ў нас былі яшчэ тады.

Гісторыя мае аб'ектыўны ход, і ў выніку мы маем тое, што маем. Сёння наша краіна — гэта незалежная дзяржава, прызнаная міжнароднай супольнасцю, і гэта, яшчэ раз паўтараю, вынік нашага тысячагадовага развіцця.

Унікальнасць цяперашняй мадэлі — напэўна, самае галоўнае дасягненне. Сістэма кіравання нашай краіны даказала сваю эфектыўнасць ужо тым, што мы — адзіны народ на постсавецкай прасторы, які не ведае, што такое кроў. Мы адзіная краіна, якая не дапусціла праціўнае крыві ўнутры сябе. Толькі адзін гэты факт кладзе на лаяткі ўсіх апанентаў і крытыкаў дзейнай улады. Гэта асноватворны стрыжань, які аб'ядноўвае народ.

У нас яшчэ доўгі шлях наперад. Мы — народ, які жыве ў цэнтры Еўропы, у нас ёсць чалавечы, інтэлектуальны патэнцыял. Калі ж казаць пра духоўныя сувязі, то, натуральна, тут я цалкам згодны, што мы непарыўна звязаны з брацкімі народамі. Гэта карань, з якога вырастае агульнае ўсходнеславянскае дрэва.

АБ'ЯДНОЎВАЦЬ, А НЕ РАЗ'ЯДНОЎВАЦЬ

Ігар Марзальюк:

— Ніхто з прысутных не ставіць пад сумненне той факт, што Беларусь мусіць мець прызнаны адносіны з Расіяй... У той жа час з Еўропай мы хочам нармальныя эканамічныя адносіны. Мы не хочам быць на лініі разлому або супрацьстаяння. Мы хочам мірчыць, аб'ядноўвацца, а не раз'ядноўвацца.

Чаму мы не можам адмаўляць Расію? Я гісторык і прывык аперываць фактамі, а факты — гэта фрагменты рэальнасці. Мы кажам пра стварэнне беларускай нацыянальнай ідэі, якая звязана менавіта з перыядам знаходжання беларускіх земляў у Расійскай імперыі.

Возьмем тактыку Ігната Кулакоўскага, які пісаў пасля паўстання 1831 года, — дзякаваць Богу, не ўста шляхта была паланізаваная. Гэты чалавек скончыў Варшаўскі ўніверсітэт, у Слоніўку географічныя лінгвістычныя польскім пэтам. Але ён піша на імя міністра народнай адукацыі Расійскай імперыі праект аб распалчванні адукацыі ў Беларусь. Католікі Юрысты! Шляхцікі! Піша пра тое, што ўсе бедны — ад польскага каталіцтва. І ляхчы гэты праект неўпрымліваўся. У Пецярбургскім архіве знайшлі першы падручнік па гісторыі Беларусі, напісаны ў тым жады з беларуска-цэнтрыйнай пазіцыі, праграму аб

інстытуалізацыі беларускай мовы, праект аб увядзенні гэтай мовы ў школы. Такія там ёсць фразы, дзе Кулакоўскі піша пра заняпад высокай культуры: «І толькі старажытныя замкі і старажытныя дыялекты сведчаць, што гэты народ жыў». Гэта пісана ў 1833 годзе.

Першым, хто агучыў права беларусаў на самастойнасць, быў Бакунін, вядомы анархіст, які ў 40-х гадах XIX стагоддзя заявіў, што кожны з народаў Расійскай імперыі мае права на сваю форму дзяржаўнасці. Ён сказаў такую фразу: «Мае на тое права і Беларусь са Смаленскам». Гэтыя ідэі ляглі ў аснову канцэптуалістычнай першай суб'ектыўнавай беларускай палітычнай арганізацыі — беларускіх народавольцаў, якія стварылі часопіс «Гоман» (1884). Ідэі, заклікалі ў ім, да сённяшняга дня вызначаюць беларускі палітычны праект. Гоманаўцы, людзі, якія казалі «Беларусь — для беларусаў», разумеюць Беларусь не проста як нешта этнічнае, а як супольнасць усіх яе грамадзян, хто жыве на гэтай тэрыторыі. Яны прыныцпыва бачылі будучыню Беларусі, як яны пісалі, у раўнапраўнай федэрацыі з іншымі народамі Расіі. Яны разумеюць, што антырускае праекты — марныя. Найважнейшая задача, якую імкнуліся рэалізаваць гэтыя людзі і іх паслядоўнікі, — дамоўіцца з расійскімі элітамі аб беларускай дзяржаўнасці.

Зноў-такі, проста хачу нагадаць, што першы выпадак, калі цэлы год беларуская мова з'яўлялася мовай навучання ва ўсіх пачатковых прыходскіх школах Беларусі — гэта 1863 год. Папярчальны Віленскай вучыцельскай акругі князь Аляксандр Шчыршын-Шымкатаў у студзені 1863 года ўвёў «белорусское наречие» ў якасці дадатковай мовы навучання. Падзеі польскага паўстання пахавалі ініцыятыву Шчыршын-Шымкатава, а яго пераемнік, І.П. Карнілаў у 1864 годзе выклікаў беларускую мову ў якасці мовы выкладання ў беларускіх школах. Тады і падручнікі былі напісаны (яны, дарэчы, захававаліся). Мы да сённяшняга дня не перавыдалі першую кнігі і першыя падручнікі, якія рэальна адлюстроўваюць, на якім падмурку на пачатку XX стагоддзя з'явілася «Наша Ніва».

Мы — адзіны народ на постсавецкай прасторы, які не ведае, што такое кроў. Мы адзіная краіна, якая не дапусціла праціўнае крыві ўнутры сябе. Толькі адзін гэты факт кладзе на лаяткі ўсіх апанентаў і крытыкаў дзейнай улады. Гэта асноватворны стрыжань, які аб'ядноўвае народ.

Мы — адзіны народ на постсавецкай прасторы, які не ведае, што такое кроў. Мы адзіная краіна, якая не дапусціла праціўнае крыві ўнутры сябе. Толькі адзін гэты факт кладзе на лаяткі ўсіх апанентаў і крытыкаў дзейнай улады. Гэта асноватворны стрыжань, які аб'ядноўвае народ.

ЗАПОЎНІЦЬ НІШУ

Некалькі месцаў таму была прэзентавана ў многім унікальная кніга пад назвай «Дзяржаўнасць. Нацыянальная ідэя Беларусі». Яна ўключае ў сябе артыкулы навукоўцаў, публіцыстаў — як беларускіх, так і замежных. Усе тэксты прысвечаны феномену беларускай дзяржаўнасці.

Сяргей Мысіенка:

— Праект пачынаўся з кнігі, што была выдана ў Нью-Ёр-

ку, вокладку якой распрацаваў Уладзімір Цэслер. Паказальна, што нью-ёрскі выдавец прыняў кнігу адразу. Для мяне гэта было і дзіўна, і прыемна.

Мы зыходзілі з таго, што сапраўды, у нас шматгранная гісторыя, і гэта адлюстроўваецца нават у назвах нашай краіны. Сапраўды, бывае, што краіны за сваю гісторыю мяняюць адзін-два разы сваю назву, але каб так — тут мы ў многім рэкардсмены.

Задача перада мной стала такая, што ў прынцыпе ў кнізе не павінна быць беларускіх аўтараў. Гэта мусілі быць замежнікі, якія б прадстаўлялі погляд на нашу краіну з боку. Але пасля, калі мы ўжо сабралі замежных аўтараў, то убачылі, што ёсць некаторыя моманты, якіх яны з шэрагу прычын не ведаюць. Усё ж такі патрабавалася больш глыбокае пагружэнне ў тэму, каб апісваць нашы дзяржаўнасці. Тады і запыталі айчынных спецыялістаў — каб раскрыць якраз тэма, невядомыя заходнім чытачам, моманты. Для мяне асабіста гэты праект быў цікавы таму, што даўма магчымасць даведацца, што пра нас ведаюць і што пра нас думаюць людзі з Аўстрыі, Італіі... У нас жа прыкладна 20 аўтараў. Гэта нам хвалюбыя артыкулы пра нас. Экспертны апісавоў, які з іх пункту гледжання мы глядзімся — з аўстрыйскай пляцоўкі, італьянскай, амерыканскай. Гэта каштоўна, таму што мы павінны ведаць, як пра нас думаюць іншыя.

На маю думку, кніга атрымалася ўжо хаця б таму, што зараз яна прадаецца ў самым буйным у свеце інтэрнэт-магазіне Amazon.com, і ў бібліятэцы Кангрэса ЗША, Гарвардскага ўніверсітэта, Нью-Ёрка. Пасля ўзнікла ідэя перавыдаць яе на рускай мове.

Раскажу пра назву. У рускамоўнай і англамоўнай версіях кнігі яна адрозніваецца: аказалася, што ў англійскай мове няма слова «дзяржаўнасць». Той тэрмін, якім мы сёння апярываем і які нам зразумелы, у англійскай мове ўвогуле адсутнічае.

Рускамоўная версія адрозніваецца яшчэ і тым, што ў ёй ёсць уступнае слова Уладзіміра Уладзіміравіча Макея, ёсць артыкул Вадзіма Францавіча Гігіна. Адапаведна аўтараў у ёй больш.

Наступны праект — пераклад кнігі на сербскую, арабскую і турэцкую мовы. Мы будзем запрашаць аўтараў з іншых краін: тэма аказалася цікавай.

Пра гэты праект кажуць як пра першы ў гісторыі нашай сучаснай дзяржаўнасці, і гэта таксама прыёмам. Калі замежныя ВНУ заказваюць гэтую кнігу і кажуць, што ў іх такой літаратуры проста няма, гэта азначае, што мы запўняем гэтую нішу. І тое важна — і з гістарычнага пункту гледжання, і з культурнага, бо нам і самім трэба ведаць, што пра нас думаюць. Адноствіць сваё права на незалежнасць — доўгі і складаны працэс. Праз прыём меркаванняў замежнікаў, прытым вядучых спецыялістаў сваёй галіны, цікава паглядзець на сябе. Думаю, трэба працягваць гэтыя праекты і ў рамках медыйнага абмеркавання.

Трэба сказаць, што кніга рыхтавалася ва ўмовах санкцый. Я ўдзячыў аўтарам за тое, што гэтыя людзі пісалі за нас аб'ектыўна. З іх боку гэта быў грамадзянскі ўчынак, таму што вельмі многія спецыялісты адмаўляліся. Гэта быў вельмі складаны працэс. Цяпер натуральна, нам будзе працэсцей.

АБАРОНА НАЦЫЯНАЛЬНЫХ ІНТАРЭСАЎ

Галіна Філіповіч:

— 2016 год — знакавы для нашага парламента, таму што мы сёння адзначаем 20 гадоў існавання Нацыянальнага сходу як заканадаўчага органа. Але гэта не значыць, што мы 20 гадоў таму пачалі ўсё з чыстай старонкі. Наша заканадаўчая дзейнасць мае вялікую гісторыю і непарыўна звязана з гісторыяй беларускай дзяржаўнасці. Так, у часы Вялікага Княства Літоўскага былі сфарміраваны першыя калегіяльныя органы — Вялікі вальны сейм і Гаспадарская рада. Яны вырашалі шэраг дзяржаўных пытанняў. Самым яркім выразам жоннем нашай дзяржаўнасці, на маю думку, стаў той этап, калі ў суверэнай ужо Беларусі адбыўся падзел галін улады — тады былі больш вызначаны сфармуляваны задачы ва ўсёй нашай заканадаўчай дзейнасці.

1996 годам датуецца ўтварэнне Нацыянальнага сходу — двухпалатнага парламента. У тым, што мы маем дзве палаты, — наша асаблівасць. Так, праца над канкрэтным законапраектам з-за гэтага патрабуе больш часу. З іншага боку, ёсць асаблівасць у тым, што кожная палата мае свой рэгламент. Часам меркаванні не супадаюць. Таму ў нас ёсць магчымасць ствараць пагадзальныя камісіі і ў выніку прыходзіць да адзінага меркавання.

Сёння мы абсалютна самастойная дзяржава, якая мае неабходнасць ва ўласнай прававой базе. Таму, маючы больш за дзве тысячы законапраектаў, некалькі дзясяткаў кодэксаў, мы можам казаць, што стварылі сваю нацыянальную заканадаўчую прававую базу, якая ахоплівае ўсе сферы жыцця. У нас ёсць асноватворныя дакументы, у рамках якіх арганізавана праца выканаўчых органаў, суб'ектаў гаспадарання, звычайных грамадзян.

Запоўніваю сабе, што, працуючы над кожным законам, мы памятаем пра галоўную задачу — прадстаўляць нацыянальныя інтарэсы нашага грамадства. Калі звярнуцца да працы камісіі па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванню і рэгламенце — пастаянна актуальнай тэмай з'яўляюцца выбарчыя працэсы ў краіне. Сёння міжнародныя назіральнікі прадстаўляюць да выніках прэзідэнцкай выбарчай кампаніі. Натуральна, на рокамэндацыі гэтыя і бачанне нас звонку. Мы павінны разумець, што можам і што нам бліжэй. Гэтыя рэкамэндацыі — паважлівыя парадзі нашых суседзяў, але сёння мы не можам бегчы наперад, калі грамадства да гэтага пакуль не падрыхтавана. У той жа час мы не можам стаць на месцы — каб не згубіцца. Таму найбольш важная задача — кіравацца нацыянальнымі інтарэсамі.

Калі я сустракаюся з выбаршчыкамі, адказваю на нараканні након неіхкіх законапраектаў, то заўсёды кажу, што закон не можа быць напісаны індывідуальна пад жаданні кожнага. Закон — гэта правілы, якія прымаюцца большасцю, паколькі мы, дэпутаты, з'яўляемся прадстаўнікамі сваіх выбаршчыкаў.

Што да міжнароднай дзейнасці, то на пляцоўцы Садружэння Незалежных Дзяржаў створана Міжпарламенцкая Асамблея краін СНД. Яна дае магчымасць вырацоўваць

мадэльныя законы, якія носяць рэкамэндацыйны характар. Гэта так ці інакш збліжае нашы інтарэсы ў нарматыўна-прававой сферы дзейнасці, а таксама дазваляе глыбляць тэндэнцыі заканадаўчага жыцця. Акрамя гэтага, сёлетна Еўрапейскі саюз зняў санкцыі з нашай краіны. Мы назіраем пацпленне ў палітычных стасунках — цяпер мы можам прэтэндаваць на права быць паўнапраўнымі членамі розных саюзаў, асацыяцый і рамках ЕС. Для парламентарыяў будзе даступна трыбуна для прэзентацыі нас як дзяржавы, нашай дзяржаўнасці, нашага светлагледзя.

НОВАЕ ПАКАЛЕННЕ

Калісьці беларусы называлі сябе «тутэйшымі», адносілі сябе да рускіх або палкаў — у залежнасці ад канфесійнай прыналежнасці. Цікава было б паглядзець з пункту гледжання сацыялогіі, як змянялася самаідэнтыфікацыя беларускага грамадства за апошніх 25 гадоў.

Аляксандр Данилаў:

— На гэтай пытанне пакуль вельмі складана знайсці канчатковы адказ, бо працэс яшчэ працягваецца. Перыяд, што папярэдзіў утварэнню дзяржавы — сітуацыя да 1991 года, — яшчэ поўніцца «белымі плямамі».

Чырвоны, зялёны і белы колеры беларускай сістэмы абумоўлены як гістарычна, так і светлагледзя.

У 1990-я пачынаецца рэальны працэс укаранення беларускай дзяржаўнасці. З чаго ён пачынаецца? З канстытуцыйнай рэфармы. Чаму? Калі б мы пасля атрымання суверэнітэту, а потым пасля першых прэзідэнцкіх выбараў не правалілі цэлы шэраг рэфармаў, на якіх выразаі і прэзыхта размежавалі паўнамоцтвы паміж рознымі галінамі ўлады, не вызначылі б перспектывы ўнутранай і знешняй палітыкі, мы наталіся б на бясконцыя палітычныя крызісы, якія прывялі б да чаго заўгодна.

Мы неяк забываем, што менавіта гэтыя рэфэрэндумы дазволілі нам пераадолець і дастаткова стабільна прахыць апошняю чвэрць стагоддзя. Было вырашана пытанне аб уладзе — гэта па-першае. Па-другое, прынята рашэнне аб саюзе з Расіяй. Як бы там ні было, у нашай шматвектарнасці гэты кірунак — дэмінуоўны. Наступнае — мы вырашылі пытанні духоўнага развіцця краіны, у эканоміцы мы вызначылі як моцная сацыяльна арыентаваная дзяржава. Гэта велізарнае дасягненне, таму што мы, нягледзячы на цяжкасці, усё вытрымалі.

За гэты час вырастае новае пакаленне. На інаўгурацыі былі тое, што і за межамі краіны мы імкнімся расказаваць пра дэбыткі нашай дзяржаўнасці. Ужо ў красавіку ў Кітаі выйдзе кніга пад назвай «Беларусь. Старонкі гісторыі», дзе прадстаўлены беларускі погляд на нашу гісторыю ад старажытных часоў да сучаснасці. Зараз мы вядзем працу па перакладзе гэтай кнігі і на англійскую мову.

Карацей кажучы, мы павінны ведаць сваю гісторыю і культуру, самі ёй ганарыцца — тады і ў свеце нас будуць паважаць.

Надзея Юшкевіч, yushkevich@vziasda.by

Экатэхналогіі

ВЫРАТАЎ ПРЫРОДУ І ПРЫБЫТАК АТРЫМАЙ

На базе Крупскага і Барысаўскага раёнаў будзе аправадана новая сістэма збору і перапрацоўкі адпрацаванай машынай алівы.

Плотная ініцыятыва, арганізатарамі якой з'яўляюцца беларускія грамадскія аб'яднанне «Экалагічная ініцыятыва» і замежныя прадпрыемства з абмежаванай адказнасцю «ДВЧ-Менеджмент», прызвапа удакладнілі існуючы ў нас сістэму абыходжання з адходамі.

— Галоўная мэта праекта — уцягнуць у гаспадарчы абарот адпрацаваную аліву і шляхам яе перапрацоўкі не толькі зменшыць

экалагічную небяспеку гэтых адходаў, але і атрымаць значны эканамічны эфект, — адзначае старшыня Савета Беларускага грамадскага аб'яднання «Экалагічная ініцыятыва» Юрый САЛАУЁУ.

У пільных рэгіёнах плануецца усталяваць не менш за 50 спецыялізаваных кантэйнераў для збору алівы на тэрыторыі прамысловых і сельгаспрадпрыемстваў, гаражных кааператываў, а таксама стварыць калі чатырох прыёмных пунктаў на базе «Белкаассаюза», якія дазваляюць насельніцтву і арганізацыям здаць адпрацаваную аліву з выплатай ім кампенсацыі. Сабраныя адходы будуць адпраў-

ляцца на ЗТАА «ДВЧ-Менеджмент» для перапрацоўкі.

Штогод у нашай краіне ўтвараецца да 80-85 тысяч тон адпрацаванай алівы. Але перапрацоўваецца толькі каля 8,5 тысячы тон, ці 10% ад усёга аб'ёму (у краінах Еўрасаюза гэты паказчык сягае 70%). Яшчэ каля 26 тысяч тон адпрацаваных маслаў выка

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА по продаже гражданом Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания жилых домов в дер. Забродне и аг. Барсуки Жодинского сельсовета Смолевичского района Минской области

Table with 13 columns: No, Форма проведения аукциона, Дата, время и место проведения аукциона, Продавец и его адрес, Земельный участок, его кадастровый номер и адрес, Условия продажи, Назначение земельного участка, Начальная цена продажи, Условия проведения аукциона, Наличие инженерной инфраструктуры, Сумма задатка и реквизиты продавца, Порядок предварительного ознакомления в натуре с продаваемыми земельными участками, Окончательный срок приема заявлений, Контактный телефон.

Расходы по организации и проведению аукциона и затраты на публикацию информационного сообщения подлежат возмещению победителем аукциона. Примечание: для участия в аукционе в форме продавца необходимо представить: 1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме...

Управляющий ООО «ПрофДМ» проводит торги в форме открытого аукциона по продаже имущества ДУП «ПМК-199» УП «Минскоблсельстрой» (УНП 690018982), а именно:

Table with 4 columns: No, Описание, Начальная цена, бел. руб., Аукцион состоится 01.04.2016 г. в 11.00 по адресу: Минская обл., Борисовский р-н, д. Углы, ул. Октябрьская, д. 5. Заявки на участие в аукционе принимаются с 14.03.2016 по 31.03.2016 г.

Филиал «Центр «Белтехинвентаризация» г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «Гомельский радиозавод», 8(0232)21 60 07

Table with 3 columns: No, Наименование объекта, Начальная цена продажи, тел. руб., Сумма задатка, бел. руб. Includes details for capital construction and renovation of industrial buildings.

ОАО «БЕЛМЕЖКОМИНВЕСТ», 220035, г. Минск, ул. Игнатенко, 7, к. 6, УНП 100883484

Table with 3 columns: АКТИВ, ПАСИВ, Код стр., На 31 декабря 2015 года, На 31 декабря 2014 года. Includes sections for Balance Sheet and Financial Results.

Table with 3 columns: Наименование показателя, Единица измерения, За январь-декабрь 2015 года, За январь-декабрь 2014 года. Includes sections for Profit and Loss Statement and Dividend Information.

Table with 3 columns: Наименование показателя, Единица измерения, За январь-декабрь 2015 года, За январь-декабрь 2014 года. Includes sections for Dividend and Share Information and Information on Dividends and Shares.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПУБЛИЧНЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА, принадлежащего Бабура Алле Константиновне, Бабура Сергею Александровичу

Table with 2 columns: Вид выставленного на торги имущества, Наименование (описание) имущества и его стоимость, Принадлежность, Наличие обременений (местонахождение (адрес) имущества), Место (адрес), дата и время проведения торгов, Справочная информация.

Считать недействительными утеряные ЗАО «СК «Белрострах» бланки квитанций и страховых полисов: «Квитация о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) ф. 1-С/У серия КС №№ 4283019, 0917985, 8678495, 8683045, 3848597, 4299225 и серия СБ №№ 0195453, 0203141, 0203147...

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Table with 2 columns: Наименование (описание) имущества и его стоимость, Собственник (владелец) имущества, Местонахождение имущества, Наличие обременений, Место (адрес), дата и время проведения торгов, Справочная информация об организаторе торгов, Условия и порядок проведения торгов.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Table with 2 columns: Наименование (описание) имущества и его стоимость, Собственник (владелец) имущества, Местонахождение имущества, Наличие обременений, Место (адрес), дата и время проведения торгов, Справочная информация об организаторе торгов, Условия и порядок проведения торгов.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Table with 2 columns: Наименование (описание) имущества и его стоимость, Собственник (владелец) имущества, Местонахождение имущества, Наличие обременений, Место (адрес), дата и время проведения торгов, Справочная информация об организаторе торгов, Условия и порядок проведения торгов.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Table with 2 columns: Наименование (описание) имущества и его стоимость, Собственник (владелец) имущества, Местонахождение имущества, Наличие обременений, Место (адрес), дата и время проведения торгов, Справочная информация, Условия и порядок проведения торгов.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Table with 2 columns: Наименование (описание) имущества и его стоимость, Собственник (владелец) имущества, Местонахождение имущества, Наличие обременений, Место (адрес), дата и время проведения торгов, Справочная информация, Условия и порядок проведения торгов.

ОАО «Старая фабрика» Адрес: 220030, г. Минск, ул. Октябрьская, 19-19. УНП 100640022

Table with 3 columns: Наименование показателя, Код стр., На 31 декабря 2015 г., На 31 декабря 2014 г., Единица измерения, За январь-декабрь 2015 г., За январь-декабрь 2014 г. Includes sections for Balance Sheet and Profit and Loss Statement.

У інтэрв'ю «Звяздзе» Кацярына расказвае пра тое, як марыла стаць балерынай і міліцыйнерам, але прыйшла ў бокс; што зрабіла з мацьмякам, які на паў на яе ў пад'ездзе, і чаму ў сваіх самых яркіх снах бачыць маленькі гарадок Старыя Дарогі.

«Баксёркі — найлепшыя жонкі»

Першая прыгажуня муай тай — пра сваю малую радзіму і беларускіх мужчын

«Барбі» — такую баявую мянушку носіць наша Каця ў жорсткім свеце спорту. Стройнае сімпатычнае бландзінка не выклікае ніякіх асацыяцый з боксам, але... З'яўляецца неаднаразовай чэмпіёнкай свету па муай тай і кікбоксінгу. Вандар'ева ведаюць і ў роднай краіне, але сапраўднай «зоркай» яна стала на Усходзе. Плакаты Кацярыны ўпрыгожваюць дамы, грамадскі транспарт і камп'ютарныя заставы, яе прыхільнікамі з'яўляюцца тысячы мужчын па ўсім свеце. Сваю такую значную ўзнагароду беларуска атрымала ў дзень нараджэння караля Тайланда. Пасля ўзрушальных поспехаў на рынку Вандар'ева выйшла замуж і неўзабаве пакінула спорт. Прайшло больш за два гады — і яна вярнулася.

— Як паставіліся родныя да вашага выбару?

— Самы дарагі чалавек для мяне — мама, вельмі моцная жанчына, прыклад для мяне. Першы час яна думала, што я хаджу ў гурток самаабароны (гэта ж добра для дзяўчыны ў вялікім горадзе). Калі я сказала пра спартыўныя, яна, вядома, напружылася, але парайла: «Каця, ты не разлічвай, што будзе самай лепшай, галоўнае — жывой прыйдзі!»

Мне было тады гадоў 15, і я прынесла дадому залаты медаль. Мама не паверыла, падумала, што я яго купіла недзе. Яна, вядома, перажывае ў першую чаргу за здароўе, мае баі не глядзіць, кажа, што калі б была побач, магла б залезці ў рынг і надаваць маёй саперніцы (смеяцца). Мама перажывае, але ў цэлым ганарыцца мной і заўсёды падтрымлівае.

— Вы прыехалі ў Мінск са Старых Дарог. Як прыйшла сталіца?

— Першы час было вельмі цяжка. Успаміны пра роднае мястэчка і сёння ў мяне самыя цёплыя. Я яго вельмі люблю і люблю, да таго ж заўсёды была такім романтичным дзіцем, пісала вершы, таму вельмі мне падабалася назіраць за прыродай, асабліва вабіла восенняя парка. А тут раз — і пераехала ў Мінск, дзе яшчэ куды, у Чыжоўку! Трэба разумець, што людзі ў Старых Дарогах і Чыжоўцы зусім розныя. У цэлым хлопцы мяне прынялі добра, а вось дзяўчатам я не вельмі падабалася. У мяне валасы тады былі даўжэйшай 102 см. Розныя сітуацыі, вядома, узніклі, але гэта толькі загартавала характар. Усё нармалізавалася пазней, я знайшла сабе новых сяброў, але Старыя Дарогі, родны дом сніцца мне дагэтуль, і гэта вельмі прыемныя сны.

— Як з'явілася баявая мянушка «Барбі»?

Усё адно да аднаго сабралася: сям'я, праца, аддуцця. Плюс у дачыненні да спорту ў мяне з'явілася моцнае маральнае знясіленне, велізарная колькасць баёў і здым прывяло да таго, што нічога ўжо не хацелася, і я сышла. Але гэта таксама было нялёгка: арганізм патрабуе фізічных нагрузак, і прычым спецыяльных, а не банальнага фітнесу. Спорт — гэта такія каляныя, дзе чалавек працуе на мяжы сваіх фізічных магчымасцяў, але ў той жа час гэта шанец наведаць розныя краіны, знаёміцца з цікавымі людзьмі, а самае галоўнае — гэта перамогі, без іх вельмі цяжка. Нават у самым актыўным жыцці няма настолькі яркіх эмоцый.

— Як мужчыны рэагуюць на тое, што вы баксёрка?

— Спачатку гэта сур'ёзна не ўспрымаюць, потым трохі шукірае, але зусім неадэкватнай рэакцыі не было. Часцей гэта нават падабаецца; мужчыны цяпер такія, што іх не б'яць, калі дзяўчына мацнейшая. Узцяць асабіста мяне, то калі б я даведалася, што хлопец займаецца танцамі, мяне б гэта насцяржыла, наўрад ці мы мелі б зносіны.

— Вы былі замужам, але раз'явіліся і не ўтойваеце, што прычынай расстання сталі шкідныя звычкі.

— Прычын было шмат, але самай важнай стаў алкаголь. На жаль, у нас у многіх сем'ях з гэтым мірацца, потым дадаецца непавага і ўсё астатняе. У першую чаргу важна, каб жанчына адчувала сябе побач з мужчынам упэўненай, абароненай і шчаслівай.

— Што можа прыцягнуць вашу ўвагу?

— Незвычайныя ўчынкi, таму што, калі падыходзіць на вуліцы са словамі «можна з вамі пазнаёміцца», хочацца сказаць пару не зусім ласкавых, бо гэта настолькі банальна. Вядома, ёсць яшчэ такія рэчы, як «хімія», якую адчуваеш ці не адразу.

— Каця, пра што вы марыце сёння?

— Калі прыходзіць час новага года, я заўсёды не ведаю, якое жаданне загадаць, таму што ў мяне іх так шмат! Вядома, для мяне самае галоўнае — гэта сям'я, і я выдатна разумю, што ніводнае жанчына не можа адбываць, калі ў яе няма каханага чалавека побач і дзіцяці. Таму гэта асноўная мэта ў жыцці і для мяне. Звычайныя жыццёвыя жаданні, якія людзі часта не ўзяць, на жаль.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ. l.lobazhevich@zviazda.by

Фота з асабістага архіва Кацярыны.

па жыцці таксама жорсткія, грубыя, не ўмею гатаваць, будзем свайго мужа тэрарызаваць, дзядей нараджаць — дык гэта ўвогуле ніколі. На самой справе гэта такое глупства. Мне здаецца, нашы дзяўчаты — адны з самых лепшых жонак. Вядома, можа, з імі цяжка, таму што ёсць лідарскія якасці ад спорту, але ў цэлым яны вельмі мудрыя і, дарэчы, заўсёды карыстаюцца папулярнасцю ў хлопцаў.

— Гэта папулярнасць не заўсёды добрая (намякаю на маньяка, які некалькі разоў перамае на паў на вас).

— Так, было такое, аднойчы ў пад'ездзе на мяне напад мужчына і стаў душыць. Некалькі секундаў знаходзілася ў ступары, і ўжо калі пачала задыхацца, пачула словы трэнера, які ён заўсёды кажа мне на спартыўных занятках: «Не здавайся, Каця, бі!» Ударыла локцем — маньяк упаў, я яго яшчэ некалькі разоў ударыла нагой і пайшла.

— Як мужчыны рэагуюць на тое, што вы баксёрка?

— Спачатку гэта сур'ёзна не ўспрымаюць, потым трохі шукірае, але зусім неадэкватнай рэакцыі не было. Часцей гэта нават падабаецца; мужчыны цяпер такія, што іх не б'яць, калі дзяўчына мацнейшая. Узцяць асабіста мяне, то калі б я даведалася, што хлопец займаецца танцамі, мяне б гэта насцяржыла, наўрад ці мы мелі б зносіны.

— Вы былі замужам, але раз'явіліся і не ўтойваеце, што прычынай расстання сталі шкідныя звычкі.

— Прычын было шмат, але самай важнай стаў алкаголь. На жаль, у нас у многіх сем'ях з гэтым мірацца, потым дадаецца непавага і ўсё астатняе. У першую чаргу важна, каб жанчына адчувала сябе побач з мужчынам упэўненай, абароненай і шчаслівай.

— Што можа прыцягнуць вашу ўвагу?

— Незвычайныя ўчынкi, таму што, калі падыходзіць на вуліцы са словамі «можна з вамі пазнаёміцца», хочацца сказаць пару не зусім ласкавых, бо гэта настолькі банальна. Вядома, ёсць яшчэ такія рэчы, як «хімія», якую адчуваеш ці не адразу.

— Каця, пра што вы марыце сёння?

— Калі прыходзіць час новага года, я заўсёды не ведаю, якое жаданне загадаць, таму што ў мяне іх так шмат! Вядома, для мяне самае галоўнае — гэта сям'я, і я выдатна разумю, што ніводнае жанчына не можа адбываць, калі ў яе няма каханага чалавека побач і дзіцяці. Таму гэта асноўная мэта ў жыцці і для мяне. Звычайныя жыццёвыя жаданні, якія людзі часта не ўзяць, на жаль.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ. l.lobazhevich@zviazda.by

Фота з асабістага архіва Кацярыны.

ТОНКАСЦІ АБРЭЗКІ

Часта падчас абрэзкі саду ўзнікае неабходнасць выразаць цалкам цэлую галіну. Вы, напэўна, не раз чыталі, што рабіць гэта трэба «на кольца». Але не заўсёды ў літаратурны паказваецца, што менавіта гэта азначае.

Калі ўважліва паглядзець на аснову галіны, то ўбачыць там наплыў, які ўтварае кольца. Пад карой гэтага наплыву знаходзяцца тканкі, якія валодаюць здольнасцю загойваць рану, нанеўваю дрэву ў гэтым месцы. Хутчэй за ўсё, гэтыя тканкі — вынік эвалюцыі, бо менавіта такія галіны, якія адыходзяць пад вулгом, большым за 30 градусаў, схільныя больш за ўсё адломвацца пры нагрузках.

Робячы эрэз, арыентуючыся на гэты наплыў, яго верхні контур. Ні ў яким разе не пакідаеце пянікі! Але і не пашкодзьце такое каштоўнае «кольца» і ствол дрэва.

Каб правільна выбраць лінію эрэзу, трэба правесці тры лініі. Пачатак іх прыпадае на вяршыню вострага вугла, які ўтвараюць ствол (ад якога адразаецца галіна) і сама галіна. Правядзіце першую лінію ўздоўж ствала. Другую лінію — перпендыкулярна галінамі, якую збіраецца адразаць. Затым правядзіце вугал, які ўтвараецца перасячэннем гэтых уяўных ліній, напалам. Гэта і будзе лінія эрэзу.

Адліпоўваючы даволі тоўстую галіну, зрабіце спачатку надпіл знізу, і толькі потым пачынайце асноўны эрэз. Ніжні надпіл не дазваляе галіны абламацца і сарваць «пятакі» кару, што наносіць дрэву цяжкую траўму.

Ну а далей — агульнавядомае: зачысціце эрэз, апрацаваць рану. А вось калі пакінуць сучок, праз некалькі гадоў ён выніць, можа ўтварыцца дупло. Калі пакінуць даўжыню сучок — прачнуцца пухышкі, пойдуць у рост «ваўчкі». Так што рэзаць трэба правільна.

Калі пасля выдалення галіны ўтвараецца ў прылеглых месцах параснік і ён не патрэбен для замены выразанай галіны, то трэба рэгулярна яго выдаляць (лепш выломліваць яшчэ зялёным, каб не прыйшлося зноў рэзаць адраўнелыя гучкі.

16 САКАВІКА

1787 год — нарадзіўся Георг Сімон Ом, нямецкі фізік. У 1826 годзе эксперыментальна адкрыў закон электрычнага ланцуга (закон Ома), у 1827 годзе вывёў яго тэарэтычна. Аўтар прац па акустыцы, крышталюптыцы. Устаноўвіў прычыны успрымання гукаў вухам чалавека (акустычны закон Ома).

1926 год — непадалёк ад мястэчка Оберн ураджэнец штата Масачусетс, амерыканскі інжынер-фізік і пілнер ракетабудавання Роберт Годард, першым у свеце запатэнтаваў ракету на вадкім паліве. Натхнёны творам Герберта Уэлса «Вайна свету», Годард прысвяціў большую частку сваёй прафесійнай дзейнасці распрацоўцы матэматычных тэорый ракетнага паліва і тэарэтычнаму абгрунтаванню таго, што ракетны рухавік можа развіваць цягу, якой будзе дастаткова для здзяйснення палёту ў космас. У сваім дзённіку Годард з гэтай нагоды запісаў: «Калі яна ўзляцела без якога-небудзь значнага шуму і палымі, гэта здалосся чараўніцтвам, як быццам яна сказала: «Я прастаяла тут досыць доўга і, калі вы не прырэчыце, я адраўнуся куды-небудзь у іншае месца». Ракета вагой крыху менш за 5 кілаграмаў разам з палівам, якое ўваляла сабой вадкі кісларод, змяшаны з бензінам, паднялася на вышыню дванаццаці з паловай метраў і за дзве з паловай секунды пралетела па гарызанталі 56 метраў. Але гэты непрацяглы палёт стаў першым гіганцкім крокам у ракетабудаванні і важнай дэманстрацыяй магчымасцяў вадкасных ракетных рухавікоў.

1946 год — 70 гадоў таму нарадзіўся (г. Маладзечна) Мікалай Міхайлавіч Кірычэнка, акцёр, народны артыст Беларусі (2006). У 1969 годзе скончыў Беларускае тэатральна-мастацкі інстытут. Працаваў у Брэсцкім абласным драматычным тэатры, з 1971 года — у Нацыянальным акадэмічным тэатры імя Я. Купалы (2005-2009 гг. дырэктар). З 1987 года выкладаў у Беларускай акадэміі мастацтваў, прафесар. Стварыў яркія характары з выразным сцэнічным малюнкам роліў. Сярод іх: Халад («Звон — не малітва» І. Чыгрынава), Ягайла («Князь Вітаўт» А. Дударава), Вагін («Дзеці сонца» М. Горкага) і іншыя.

Было сказана

Ян СКРЫГАН, пісьменнік: «Сябры не назалашваюцца гадамі. Іх ніколі не бывае так многа, каб сказаць, што сяброў ужо досыць».

Каго не сустрэнеш у інтэрнэце

МІРНЫЯ БАІ, або Што танкісты рабілі... у пабе

Фанацкія пальчаткі, крычалкі і шмат піва — думаецца, размова пра які-небудзь футбольны матч? Не, так днём і сталіцы дзясяткі людзей назіралі за студыйным фіналам Лігі СНД Wargaming.net на гульні World Of Tanks ці, працей кажучы, па слухаць «Танчыха». На мерапрыемстве папрысутнічаў і карэспандэнт «Звязды».

Сам фармат для нашай краіны даволі незвычайны, а таму і цікавы — PubStomp, або прагляд мерапрыемства ў шумнай кампаніі ў пабе. Матч праходзіў на велізарнай «Кіберспорт-Арэне» ў Кіеве, мінчане ж назіралі за турнірам на вялікіх экранах пры дапамозе трансляцыі ў інтэрнэце. Што ўражвала — колькасць людзей, якія прыйшлі ў паб гэтым вечарам.

— Я прыйшоў проста паперажываць за каманду, якая мне падабаецца, яна называецца NSS, — расказаў наведвальнік, які называўся Аляксандрам. — Назіраць за такімі спартыўнымі цікава, асабліва калі ты сам разумееш, што значыць гуляць у «Танкі». Я стаў «танкістам» пяць гадоў таму. Узровень гульні ў такіх турнірах — неверагодна высокі,

такіх цяжка сустрэць у звычайных баях у інтэрнэце. Можна нечым навучніца для сябе, пераняць тактыку. Акрамя таго, мне падабаецца сама атмасфера. На маю думку, кіберспорт — гэта такі ж самы спорт, як той жа футбол, хакей ці бійтлэн. Калі ты за некага «хварэеш», то абавязкова атрымаеш сваю порцыю эмоцый.

Тым часам спартыўны пачынаюцца. Па трансляцыі з першых жа хвілін становіцца зразумела, што падзея сапраўды маштабная. На арэне працуе цэлы штат прафесійных каментатараў, экспертаў — усё, як у сапраўдным спорце. Адрозніваецца сябе дзяўчынай, якая глядзіць футбол у кампаніі хлопцаў, — задаеш пытанні, на якія «дасведчаныя» глядачы могуць толькі спадгядліва пасміхацца. Мне тлумачыць, што ў фінале сустракаюцца дзве каманды, у кожнай па сям чалавек: бясспрэчны фаварыт у Украіны пад назвай Natus Vincere («Na'Vi») і «андэрдог» — расіяне з каманды Not So Serious (NSS).

Мы ж знаёмімся з яшчэ адной бальшшчыцай, яна таксама падтрымлівае расіян. Ганна працуе галоўнай бухгалтарам, а сёння прыйшла паназіраць за фіналам.

Каманда пераможцаў — украінцы з Natus Vincere.

Мы ж вяртаемся да трансляцыі. У вырашальным раўндзе ініцыятыву адрозу захопліваюць хлопцы з Na'Vi. Расіяне не стрымліваюць націск і адзін за адным выбываюць з бою. Апошні з танкаў NSS гераічна адстраляваецца, уцякаючы ад наступных ворагаў, але пасля некалькіх промахаў і яму прабіваюць браню. Узрадаваныя бальшшчыкі украінцаў усюкаюць са сваіх месцаў, абдымаюцца і пачынаюць святкаваць.

Усю пост-фактум эксперты і бальшшчыкі назвалі матч найлепшым фіналам лігі ў гісторыі.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ, lyskavets@zviazda.by

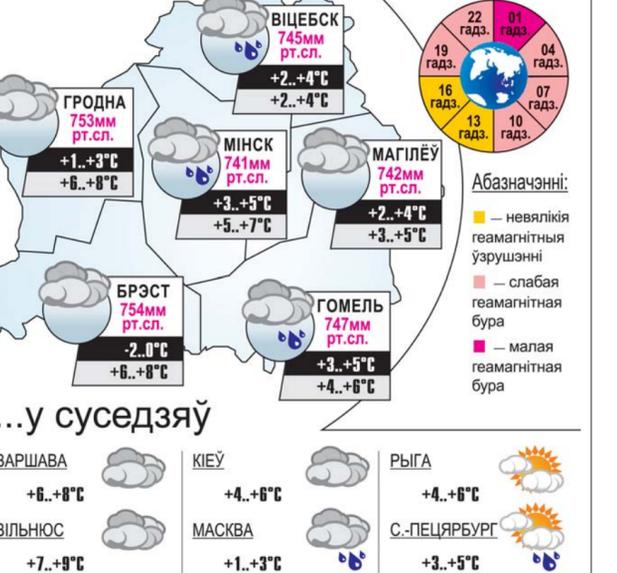
СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	7.21	19.16	11.55
Віцебск	7.11	19.06	11.55
Магілёў	7.11	19.06	11.55
Гомель	7.08	19.03	11.55
Гродна	7.37	19.32	11.55
Брэст	7.37	19.32	11.55

Фота Міраны БЕГУНОВАЙ.

ЗАЎТРА

...у суседзях: Варшава (+6...+8°C), Кіеў (+4...+6°C), Рыга (+4...+6°C), Вільнюс (+7...+9°C), Масква (+1...+3°C), С.Пецярбург (+3...+5°C).

УСМІХНЕМСЯ

Падвядзенне вынікаў вучэнняў ПДВ, генерал: — Удзельнічала 100, паспяхова прызямліліся 97, страт — няма! Журналіст: — Прабачце, як без страт? А дзе яшчэ трое...? Генерал: — Экіпаж скажаць адмовіць... Пляткар — той, хто гаворыць з вамі пра іншыя; зануда — той, хто гаворыць з вамі пра сябе; а бліскучы суразмоўца — той, хто гаворыць з вамі пра вас.

Дзе сяброўкі. Ты тамукам? Вядома! Ну і як? — Як у дзядзінстве: дапазна не гуляй, з чужымі дзядзямі не кантактуй...

Малюнак Аляксандра КРЫЖЭВІЧА.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛІНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТАРСТВАМ ІНФАРМАЦЫЙСЬКІХ РЭСУРСЫБ БЕЛАРУСІ. Дырэктар — галоўны рэдактар КАРПЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛІГІЯ: Н. ДРЬЛА, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВИН (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЦЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШК, Л. ЦИМОШЫЧ (намеснік галоўнага рэдактара). Выдавец — Рэдакцыя-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а. ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распушчэння — 284 44 04, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, адказны за выпуск дадатка: «Чыронна змена» — 292 44 12; «Мясцовае самкіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, на Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.

http://www.zviazda.by; e-mail: info@zviazda.by, (для зваротаў): zvarot@zviazda.by. ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім меркаванні адбірае і публікуе адраўнелыя ей лісьмы. Перадруж матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі. Матэрыялы, назначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы. Газета адлюстравана ў Рэспубліканскім унітарным прапраграмным «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.108. Індэкс 63850. Зак. № 1085. М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 Нумар падпісаны ў 19.30 15 сакавіка 2016 года.